

AMK:n hallitus 19.5.2010
Asia 7/Liite 2

Humanistinen ammattikorkeakoulu

VUOSIKERTOMUS 2009

humak

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Annankatu 12 A 17, 00120 Helsinki
p. 020 762 1390, f. 020 762 1391

www.humak.fi, humak@humak.fi
Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy
Y-tunnus 1474763-1

SISÄLLYSLUETTELO	Sivu
JOHDANTO	3
1. Ammattikorkeakoulun tehtävä ja arvot	4
2. Ammattikorkeakoulun hallinto ja johtaminen	4
2.1 Ylläpitäjähallinnon tehtäviä vuonna 2009	
2.2 Sisäinen hallinto ja johtaminen	
3. Strategiatyö, strategiakauden tavoitteiden saavuttaminen ja laatu politiikka	6
3.1 Rakenteellisen kehittämisen toimet ja strategiatyö 2009	
3.2 Analyysi kaudelle 2007 – 2009 asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta	
3.3 HUMAKista valmistuneiden opiskelijoiden työllistyminen ja työnantajat	
3.4 Kooste HUMAKin kehittämisen painopisteiden toteutumisesta vuonna 2009	
3.5 Laadunvarmistusjärjestelmän kehittäminen vuonna 2009	
4. Henkilöstöhallinto ja osaamisen kehittäminen	12
4.1 Työterveydenhuolto, yhteistoiminta ja työsuojelutoimikunta	
4.2 Henkilöstön osaamisen kehittäminen	
5. AMK perustutkintoon johtava koulutus: nuoret ja aikuiskoulutus / muuntokoulutus	13
5.1 Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma	
5.2 Kulttuurituotannon koulutusohjelma	
5.3 Viittomakielentulkin koulutusohjelma	
6. Aikuiskoulutus: ylempi amk-tutkinto, erikoistumisopinnot ja avoin amk	16
6.1 Ylemmät amk-tutkinnot	
6.1.1 Järjestö- ja nuorisotyön yksikkö	
6.1.2 Kulttuurituotannon yksikkö	
6.1.2 Viittomakielialan yksikkö	
6.2 Erikoistumisopinnot	
6.3 Avoimen ammattikorkeakoulun opinnot ja maksupalvelutoimintana tuotettu koulutus	
7. Tutkimus- ja kehitystyö	18
7.1 Järjestö- ja nuorisotyön yksikkö	
7.2 Kulttuurituotannon yksikkö	
7.3 Viittomakielialan yksikkö	
8. Yhteiset palvelut	21
8.1 Opiskelijapalvelut ja opintotoimisto	
8.2 Kirjasto- ja tietopalvelut sekä tietohallinto	
9. Ammattikorkeakoulun opiskelijakunta HUMAKO ja alumnitoiminta	22
10. Yhtiön hallinto ja talous	23
10.1 Yhtiön hallinto	
10.2 Talous	
10.3 Henkilöstö	
10.4 Tuloslaskelma 1.1. – 31.12.2009	
10.5 Tase 31.12.2009	
10.6 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	
10.7 Rahoituslaskelma 1.1.2009 – 31.12.2009	

Johdanto

Tässä vuosikertomuksessa kerrotaan tulosvuoden 2009 toiminnasta ja taloudesta Humanistisessa ammattikorkeakoulussa (HUMAK). Sen lisäksi vuosikertomuksessa kuvataan ja arvioidaan koko tavoitekauden 2007 – 2009 toimintaa.

Päättynyttä tavoitekautta leimasi HUMAKin toiminnan systematisoituminen ja positiivinen kehittyminen niin ammattikorkeakoulun lakisääteisten tehtävien osalta kuin johtamisjärjestelmässä ja taloudessakin. Toisaalta korkeakoulujen rakenteellinen kehittäminen ja kolmen kampuksen lakkauttamispäätökset ja päätösten käytäntöön vienti aiheuttivat sopimuskaudella epävarmuutta ja levottomuutta henkilöstössä ja opiskelijoilla. Päätöksiä toteutettiin koko kaudelle laaditun muutosohjelman mukaisesti.

Vuosikertomuksesta voi havaita, että HUMAK on vuosien 2007 – 2009 aikana pystynyt vahvistamaan asemaansa humanistisen ja kasvatusalan sekä kulttuurituotannon johtavana kouluttajana ja TKI-toimijana. Vuonna 2008 kiteytettiin ja otettiin käyttöön ns. työelämän kehittäjämalli toimintaperiaatteeksi, jonka pohjalle HUMAKin yhteiskunnallinen toiminta sekä korkeakoulu yhteistyö rakentuvat kansallisesti ja kansainvälisesti. Malli on toiminut keskeisenä tekijänä myös HUMAKin kumppanuusrakenteen selvitystyössä ja myöhemmin profiiliin ja painoalojen täsmentämisessä.

HUMAKin valtakunnallinen rakenne mahdollistaa valtakunnallisen tarkastelun humanistisen ja kasvatusalan sekä kulttuurituotannon kouluttajana. Se tuo myös valtakunnallisen vastuun ko. alojen kehittäjänä. Valtakunnallista tehtävää HUMAK toteuttaa erityisesti aikuiskoulutuksessa. Alueellisessa ammattikorkeakoulussa sen sijaan kehittämistoiminnan painopiste on alueellisessa kehittämisessä.

HUMAKin vahvistuva aikuiskoulutus on käyttäjälähtöistä: viemme tutkintoon johtavaa aikuiskoulutusta ja muuta aikuiskoulutusta lähelle tarvitsijoita palvellen samalla aluekehitystä. Monipuolisten aikuiskoulutustuotteiden avulla haluamme reagoida nopeasti ja joustavasti toimialojen tarpeisiin eri puolilla valtakuntaa.

HUMAK pitää tärkeänä, että korkeakoulujen profiileja tarkastellaan valtakunnallisesti niin, että ne muodostavat tasapainoisen kokonaisuuden. Järjestö- ja nuorisotyö, kulttuurituotanto ja viittomakieli- ja tulkkausala ovat kaikki pieniä toimialoja, joiden koulutusta ei tule pilkkoa nykyistä useampien ammattikorkeakoulujen tehtäväksi. Näiden toimialojen koulutus ja mahdollinen volyymin lisäys tulee HUMAKin mielestä keskittää nykyistä harvempiin ammattikorkeakouluihin, jolloin osaaminen, laatu ja kansainvälinen kilpailukyky vahvistuvat.

Missionamme on kansalaisyhteiskunnan kehittäminen ja aktiivisen kansalaisuuden edistäminen. HUMAKin opiskelijoilla ja henkilöstöllä tulee olla selkeä käsitys yhteiskunnan toiminnasta ja ammattikorkeakoulun toiminnan yhteiskunnallisista tavoitteista. Järjestö- ja nuorisotyö, kulttuurituotanto sekä viittomakieli- ja tulkkausala toteuttavat tätä tehtävää yhdessä, hieman eri painotuksin. Ne kaikki avaavat uusia mahdollisuuksia kansalaisten osallistumiselle ja osallisuudelle. Siksi HUMAK painottaa koulutus- ja TKI-työssään sosiaalisten ja kulttuuristen innovaatioiden ja aktiivisen kansalaisuuden edistämistä. Työelämän kehittäjämalli toimii korkeakoulu yhteistyössä ja TKI-toiminnassa HUMAKin kehittämis- ja toimintakehikkona ja innovaatioalustana.

Suomen korkeakouluilta edellytetään rakenteellisessa kehittämisessä valtiovallan jo pitkään esittämien tavoitteiden mukaisia toimia laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Tämä koskee myös HUMAKia. Tehtävämme aktiivisen kansalaisuuden ja kansalaisyhteiskunnan edistäjänä on ainutlaatuinen ja merkittävä korkeakoulukentässä. Lisäksi HUMAKin henkilöstö ja johto on saanut kiitosta tekemästään työstä tehtävänsä toteuttajana. Myös tilastot näyttävät positiivisilta, vaikka kehittämiskohteitakin toki löytyy. Emme tiedä vielä tarkasti tulevaisuuden rakenteestamme, mutta voimme olla levollisella mielellä, sillä tehtävämme arvostetaan.

Eeva-Liisa Antikainen
rehtori
Humanistinen ammattikorkeakoulu

1. Ammattikorkeakoulun tehtävä ja arvot 2012 (2015)

Humanistisen ammattikorkeakoulun (HUMAK) toimintaa ohjasivat vuonna 2009 Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oyn vuonna 2006 vahvistamat arvot ja missio. Sopimusneuvotteluiden jälkeen lähdettiin jo vuonna 2009 toimimaan HUMAKin, Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Osakeyhtiön ja opetusministeriön välisessä sopimuksessa vuosille 2010 – 2012 (2015) vahvistettujen HUMAKin perustehtävän, painoalojen, profiilin ja vision / tahtotilan mukaisesti.

Seuraavaan taulukkoon on koottu HUMAKin tehtävä, profiili ja painoalat. visio / tahtotila vuoteen 2012 (2015), missio sekä arvot.

Taulukko 1. HUMAKin tehtävä ja arvot

HUMANISTISEN AMMATTIKORKEAKOULUN TEHTÄVÄ: HUMAK on humanistisen ja kasvatustieteiden sekä kulttuurituotannon asiantuntija ja johtava kouluttaja, jonka tehtävänä on järjestö- ja nuorisotyön, kulttuurituotannon ja luovan toimialan yrittäjyyden sekä viittomakielialan valtakunnallinen kehittäminen.   Humanistinen ammattikorkeakoulu korostaa tehtävässään kansalaisten tarpeista lähtevää innovaatiotoimintaa ja yhteisöjen kehittämistä.   PROFIILI JA PAINOALAT: Humanistinen ammattikorkeakoulu profiloituu valtakunnallisena aikuiskouluttajana ja kumppanuudella kehittäjänä. Humanistisen ammattikorkeakoulun painoaloja ovat sosiaalisten ja kulttuuristen innovaatioiden ja aktiivisen kansalaisuuden edistäminen.   VISIO / TAHTOTILA VUOTEEN 2012 (2015):   HUMAK on vuonna 2012 rakenteeltaan tiivis valtakunnallinen verkostoammattikorkeakoulu, joka tuottaa tulevaisuuden osaajia toimialoilleen.   HUMAK tekee tutkimus- ja kehitystyötä yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa synnyttäen arjen tarpeista lähteviä sosiaalisia ja kulttuurisia innovaatioita ihmisten elämän helpottamiseksi.   MISSIO ELI HUMAKIN SUURI TEHTÄVÄ: Humanistinen ammattikorkeakoulu on yhteiskunnallinen vaikuttaja ja aktiivinen kansalaisyhteiskunnan kehittäjä.   HUMAKIN ARVOT: Human connections on HUMAKin perusarvo, joka muodostuu   • humanistisesta ihmiskäsityksestä, • suvaitsevaisuudesta ja toisen kunnioittamisesta, • avoimesta, inhimillisestä vuorovaikutuksesta ja luottamuksesta sekä • yhdessä oppimisesta.

2. Ammattikorkeakoulun hallinto ja johtaminen

2.1 Ylläpitäjähallinnon tehtäviä vuonna 2009

Humanistisen ammattikorkeakoulun ylläpitäjän, Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Osakeyhtiön hallitus hyväksyi joulukuun 2008 kokouksessaan ammattikorkeakoulun hallituksen esityksen ammattikorkeakoulun toimintasuunnitelmaksi ja talousarvioksi vuodelle 2009. Ammattikorkeakoulun tulostavoitteeksi asetettiin tuolloin 150 000 euroa. HUMAK onnistui taloudellisessa toiminnassaan hyvin ja ylitti asetetun tulostavoitteen vuonna 2009 (ks.luku 10).

Opetusministeriön, ammattikorkeakoulun ylläpitäjän ja HUMAKin välisessä sopimuksessa vuodelle 2010 vahvistettiin HUMAKin tehtävä, profiili ja painoalat. Lisäksi siinä vahvistettiin HUMAKin määrälliset tavoitteet ja

tunnuslukutavoitteet sopimuskaudelle 2010 – 2012 sekä kehittämiskohteet HUMAKin laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi.

2.2 Sisäinen hallinto ja johtaminen

Ammattikorkeakoululain mukainen Humanistisen ammattikorkeakoulun hallitus kokoontui vuonna 2009 5 kertaa käsittelemään sisäiseen itsehallintoon liittyviä asioita. Vuonna 2009 jatkettiin HUMAKin muutosohjelman toteuttamista tavoitteena tukea opiskelijoita ja henkilöstöä muutostilanteesta selviytymisestä toimintansa päättävillä ja jatkavilla kampuksilla. Erityisinä painopisteinä olivat tulosvuonna strategiatyö, laatutoiminnan kehittäminen ja kolmen uuden ylempään tutkintoon johtavan koulutusohjelman käynnistyminen (luku 3).

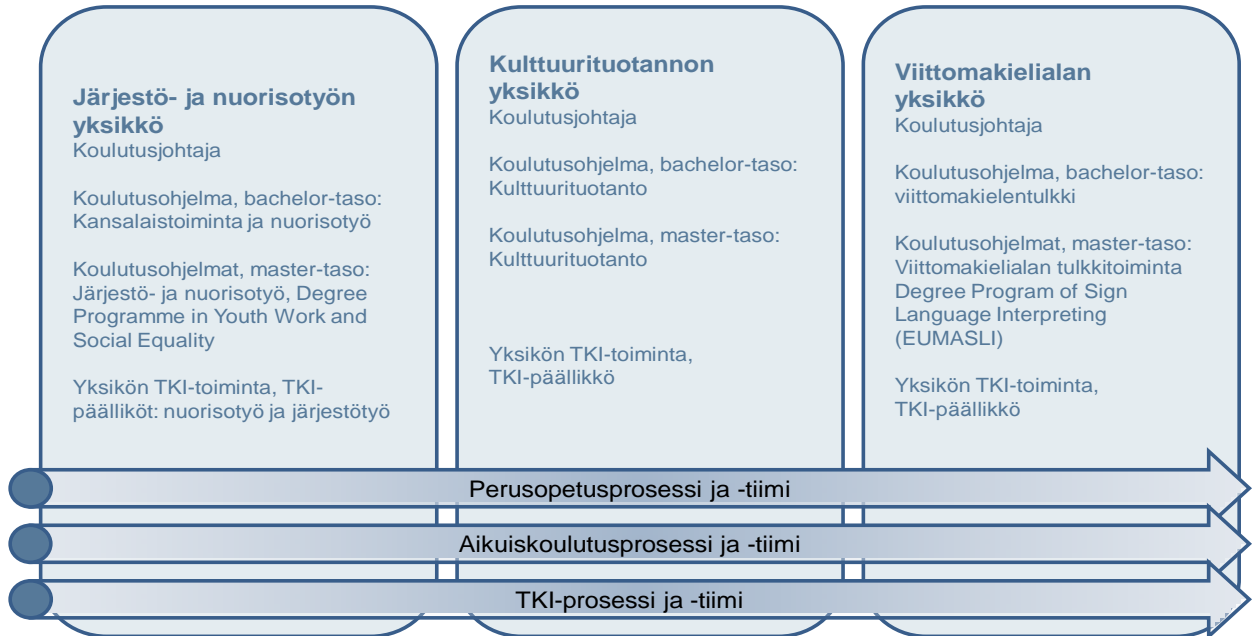
HUMAKin hallituksen kokoonpano oli vuonna 2009 seuraava:

- työelämäedustajat 30.9.2009 saakka: Maria-Liisa Malvalehto, varalla Pasi Puronaho, järjestö- ja nuorisotyö, Jukka Hytti (31.7.2008 saakka), varalla Camilla Nemlander-Sjöberg, kulttuurituotanto, Markku Jokinen, varalla Outi Huusko, viittomakieliala
 - työelämäedustajat 1.10.2009 alkaen: Markus Söderlund, varalla Jaakko Rantala, järjestö- ja nuorisotyö, Jorma Kallio, varalla Camilla Nemlander-Sjöberg, kulttuurituotanto, Outi Huusko, varalla Timo Heiskala, viittomakieliala
 - opettajaedustajat 30.9.2009 saakka: Jukka Määttä, varalla Katariina Soanjärvi, järjestö- ja nuorisotyö, Miia Leinonen, varalla Päivi Ruutiainen, kulttuurituotanto, Outi Mäkelä, varalla Marjukka Nisula, viittomakieliala
 - opettajaedustajat 1.10.2009 alkaen: Pia Lundbom, varalla Matti Pesola, järjestö- ja nuorisotyö, Kari Keuru, varalla Miia Leinonen, kulttuurituotanto, Juha Oksanen, varalla Ulla Sivunen, viittomakieliala
 - muun henkilöstön edustajat 30.9.2009 saakka: Tuula Saarela (31.8.2008 saakka), varalla Kauko Maskulainen (1.5.2008 alkaen), Iris Mäki-Kojola (varsin. jäsen 1.5.2008 alkaen, varajäsen 30.4.2008 saakka), varalla Seija Huttunen (1.5.2008 alkaen)
 - muun henkilöstön edustajat 1.10.2009 alkaen: Anneli Lonka, varalla Pasi Kiiskinen, Sanna Pylkkänen, varalla Kari Riihelä
 - johdon edustajat 30.9.2010 saakka: Sirpa Teräväinen varapuheenjohtaja, varalla Pirkko Mikkonen, Katri Kaalikoski, varalla Suvi Airola
 - johdon edustajat 1.10.2009 alkaen: Pirkko Mikkonen, varapuheenjohtaja, varalla Suvi Airola, Pekka Kaunismaa, varalla Mikael Rosendahl
 - opiskelijaedustajat 31.12.2009 saakka: Miia Lusa (1.1. – 31.12.2009), varalla Ville Lomakka (1.1. – 31.12.2009), Sanna Kokkonen (1.1. – 31.12.2009), varalla Jani Vikman (1.1.2008 – 31.12.2009).
- Ammattikorkeakoulun hallituksen puheenjohtajana toimi rehtori Eeva-Liisa Antikainen ja sihteerinä hallintojohtaja Irma Lönnroth.

HUMAKin strategisena kehittämisryhmänä toimii johtoryhmä, joka kokoontui vuonna 2009 noin kaksi kertaa kuussa. Johtoryhmän kokoonpano pysyi ennallaan: kolme koulutusjohtajaa, hallintojohtaja sekä talous- ja henkilöstöjohtaja. Puheenjohtajana toimi rehtori ja sihteerinä viestintäsunnittelija. Johtoryhmä vastasi ylläpitäjän strategisten linjausten toimeenpanon ohjauksesta, tulosten seurannasta ja raportoinnista ylläpitäjän hallitukselle.

HUMAK vastaa järjestö- ja nuorisotyön, kulttuurituotannon ja viittomakielialan kehittämisestä koulutus- ja TKI-työssään. Näiden toimialojen mukaan on organisoitu myös ammattikorkeakoulun koulutus- ja TKI-toiminta kolmeen koulutusjohtajan johtamaan tulosvastuulliseen yksikköön. Lisäksi koulutusjohtaja vastaa yhdestä HUMAK-tason ydinprosessista. HUMAKin koulutus- ja TKI-toiminnan vastuut on kuvattu seuraavassa kuviossa.

HUMAKin koulutus- ja TKI-toiminta

Kuvio 1. HUMAKin koulutus- ja TKI-toiminnan toteuttamisen vastuut

3. Strategiatyö, strategiakauden tavoitteiden saavuttaminen ja laatupolitiikka

3.1 Rakenteellisen kehittämisen toimet ja strategiatyö vuonna 2009

Vuonna 2009 HUMAKin toimintaa ohjasivat edelleen opetusministeriön kanssa tehdyn tavoite- ja tulossopimuksen mukaisesti konkretisoidut strategiset tavoitteet, kriittiset menestystekijät ja mittarit tavoitesopimuskaudelle 2007 – 2009. Ko. sopimuksessa sovittiin seitsemän strategista asiakokonaisuutta: 1) Rakenteellinen kehittäminen 2) Korkeatasoisen opetuksen ja oppimisen varmistaminen 3) Työelämää, aluetta ja oppimista palveleva tutkimus- ja kehitystyö sekä hanketoiminta 4) Kansainvälisen toiminnan vahvistaminen 5) Laadunvarmistusjärjestelmän kehittäminen 6) HUMAKin työyhteisön sekä henkilöstön työssä jaksamisen ja osaamisen kehittäminen 7) HUMAKin tunnettuuden lisääminen ja viestinnän kehittäminen.

Strategiakauden viimeisen toimintavuoden päätyttyä voidaan todeta, että HUMAKin sisäisen rakenteen kehittämisessä on edetty vuosille 2007 – 2009 vahvistetussa tavoitesopimuksessa sovitulla tavalla: HUMAKin verkostomallin mukainen koulutus-, TKI- ja aluekehitystoiminta toteutuu kolmessa tulosvastuullisessa yksikössä ja yhteiset palvelut tuotetaan rehtorin toimistossa. Vuonna 2009 jatkettiin HUMAKin muutosohjelman toteuttamista tavoitteena tukea opiskelijoita ja henkilöstöä muutostilanteesta selviytymisestä toimintansa päättävillä ja jatkavilla kampuksilla. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa HUMAKin imagoa ja asemaa järjestö- ja nuorisotyön, kulttuurituotannon ja viittomakielialan osaajana, kouluttajana ja kehittäjänä.

Kolmen kampuksen toiminta on asteittain lakkaamassa. Koulutus päättyi Haapaveden kampuksella 31.7.2009 ja toiminta Lohjan ja Lappeenrannan kampuksilla päättyi vuoden 2010 loppuun mennessä. Tämän jälkeen näiden kampusten opiskelijat suorittavat mahdollisesti vielä kesken olevat opintonsa HUMAKin muilla kampuksilla.

Vuonna 2009 jatkettiin HUMAKin kumppanuusrakenteen kehittämistä edellisenä vuonna tehdyn selvitystyön sekä opetusministeriössä käydyn sopimusneuvottelun pohjalta. Yrkehögskolan Novian kanssa solmittiin joulukuussa 2009 strateginen kumppanuussopimus, joka vahvisti käynnistettyä konkreettista yhteistyötä. Tavoitteena on edelleen parantaa molempien ammattikorkeakoulujen laatua ja vaikuttavuutta vahvistamalla ja kehittämällä erityisesti humanistisen ja kasvatusalan ja kulttuurituotannon koulutus- ja TKI – toimintaa sekä kansainvälistymistä. Käytännön yhteistyö on hyvässä vauhdissa. HUMAK ei kuitenkaan saanut lupaa käynnistää englanninkielistä BA-tason Joint Degree-koulutusohjelmaa, jota oli suunniteltu yhdessä Novian, Kentucy Universityn (USA) ja Potsdam Fachhochschulen (Saksa).

Toiminnallista yhteistyötä ammattikorkeakoulujen kehittämiseksi jatkettiin tulosvuonna Mikkelin ja Diakonia-ammattikorkeakoulun kanssa. MAMK-yhteistyön painopisteenä oli yhteisöpedagogi- ja kulttuurituottaja-koulutuksen vahvistaminen omin profiilein toteutettavalla rinnakkaisella koulutusohjelmayhteistyöllä. Diakin kanssa käynnistettiin yhteistyössä toteutettava viittomakielentulkki (YAMK) koulutus, ja jatkettiin puhuttujen kielten tulkkauksen koulutusohjelman kehittämistä. Epäonnistumisena voidaan pitää sitä, että viittomakielialan yksikön yhdessä Diakin kanssa suunnitteleman amk-tasoisien puhuttujen kielten tulkkauksen koulutusohjelman käynnistyslupa myönnettiin vuoden 2010 neuvotteluissa vain Diakille.

Vuonna 2009 tehtiin HUMAKin strategiatyötä koko henkilöstön yhteisöllisenä kehittämisprosessina keväällä 2009 käydyn sopimusneuvottelun linjausten pohjalta. Koko henkilöstö työskenteli strategiakysymysten kanssa alkuvuodesta verkkovälitteisesti ja työskentely huipentui Kevät-päivillä.

Kevät-päivien työskentelyn pohjalta strategiatyötä jatkoivat syyskaudella asiantuntijaryhmät: vuoden aikana laadittiin vuosille 2010 – 2012 HUMAKin kansainvälistymisstrategia sekä aikuiskoulutusstrategia, tehtiin HUMAKin pedagogisen strategian päivitys ja kuvattiin tutkimus- ja kehitystyön strateginen tahtotila 2012. Lisäksi strategiakeskustelua käytiin yhdessä ylläpitäjähallituksen ja ammattikorkeakoulun johdon sekä kampusten aluekoordinaattoreiden kanssa. Myös ammattikorkeakoulun hallitus osallistui keskusteluun. Opiskelijat osallistuivat strategiatyöhön lähinnä työryhmien työn kautta.

Prosessin tuloksena kiteytettiin alkuvuodesta 2010 HUMAKin päästrategia vuosille 2010 – 2012 (2015) ja siihen liittyvä toimenpidesuunnitelma, jonka luonnoksen ammattikorkeakoulun hallitus ja Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy hyväksyivät tammikuun 2010 lopulla.

3.2 Analyysi kaudelle 2007 – 2009 asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta

Koulutusohjelmien kehitystyö

Vuonna 2009 käynnistyivät suunnitelmien mukaan molemmat viittomakielialan ylemmät tutkinnot: kansainvälinen ylempi ammattikorkeakoulututkinto, EUMASLI vuoden alussa yhteistyössä saksalaisen Magdeburgh Stendahl- ja skotlantilaisen Heriot Watt-yliopistojen kanssa ja yhdessä Diakin kanssa toteutettava viittomakielen tulkkitoiminnan koulutusohjelma syyskuussa. Kulttuurituottaja (YAMK)-opinnot käynnistyivät niin ikään syyskuussa HUMAKin ja Metropolian yhteistoteutuksena. HUMAKille myönnettiin lupa käynnistää Bedfordshiren ja Tarton yliopistojen kanssa yhdessä toteutettava master-tutkinto. Degree Programme in Youth Work and Social Equality käynnistyy vuoden 2010 syyskaudella.

Koulutuksen toteuttaminen

HUMAKin tutkintojen tuottavuus ei vuonna 2009 ollut riittävällä tasolla ja 45 opintopistettä vuodessa suorittaneiden määrässä oltiin jäljessä opetusministeriön ja HUMAKin tavoitteesta, vaikka osuus kasvoikin edellisestä vuodesta (ennakkotieto: kaikki noin 57 %, nuoret 61 %). Kaksi peräkkäistä tutkintojen tuottavuuden kannalta heikohkoa vuotta pienentää rahoitusta ja edellyttää erityisen tarkkaa suunnittelua. Opintoprosessin tehostamista ja elinikäistä oppimista tukevat toimet on asetettu sopimuskauden 2010 – 2012 strategisiksi tavoitteiksi, joilla pyritään vuosittaisen opintopistekertymän ja tutkintojen määrän nostamiseen.

HUMAK ylitti asettamansa määrällisen tavoitteen viidessä vuodessa tutkinnon suorittaneista. Lisäksi tutkinnon suorittaneiden osuus tutkinnon suorittaneiden ja keskeyttäneiden yhteismäärästä on hyvää tasoa. Opintojen keskeyttämisten määrä on pienentynyt selvästi.

Vetovoima parani sekä nuorten että aikuisten koulutuksessa. Ammatillista tietä tulevien opiskelijoiden osuus kehittyi yli HUMAKin tavoitteen. Virtuaaliopintojen määrässä asetettu tavoite ylitettiin reilusti ja avoimen

ammattikorkeakoulun kautta suoritettujen opintopisteiden volyyymi kasvoi edelleen. HUMAK käynnisti omistajayhteisönä toimivien kansanopistojen kanssa avoin ammattikorkeakouluväylän suunnittelun.

Ns. Opala-palautekyselyn mukaan vuoden 2009 aikana valmistuneiden opiskelijoiden tyytyväisyys opintojen ohjaukseen, työharjoitteluun ja opintojen työelämärelevanssiin oli lisääntynyt aiemmista vuosista selkeästi. HUMAKin tulokset olivat ammattikorkeakoulujen keskiarvoa parempia lähes kaikissa osioissa, vain opetuksen asiantuntevuuden ja korkeatasoisuuden osalta olimme keskitasolla. Erityisen positiivisesti valmistuneet opiskelijat arvioivat opiskelun työelämärelevanssia: osittain tai täysin samaa mieltä olevien humakilaisten osuus ylitti reippaasti maan keskiarvon näissä mittareissa.

Taulukko 2. Valmistuneiden opiskelijoiden Opala-kyselyn yhteenveto

Opala-kyselyn tulosten yhteenveto	HUMAK %	Kaikki amk:t %
Ammattikorkeakoulu on eri tavoin tukenut työelämäyhteyksieni kehittymistä	89,1	78
Työharjoittelun aikana saamani ohjaus on ollut riittävää	83,2	80,1
Työtehtäväni työharjoittelun aikana ovat tukeneet oppimista	94,2	88,5
Valmistumisen jälkeisessä työssä voin hyödyntää ammattikorkeakoulussa oppimaani	89,4	86,7
Opetus ammattikorkeakoulussa on ollut asiantuntevaa ja korkeatasoista	75	75,3
Amk:n ohjaus- ja neuvontapalvelut ovat tukeneet hyvin opintojeni edistymistä	73,1	69,8

Humanistisen ja kasvatustieteiden opiskelijoiden tyytyväisyys oli kautta linjan maan keskiarvoa suurempi. Kulttuurituottajat olivat keskiarvoa hieman kriittisempiä opetuksen tasoon, ohjaus- ja neuvontapalveluihin ja ammattikorkeakoulussa opitun hyödynnettävyyteen.

HUMAKin TKI-toiminta

Panostus vakinaiseen TKI-henkilöstöön ja aiempaa systemaattisemmin toteutettu alueellinen TKI-toiminta näkyivät tulosvuonna positiivisesti. T&k-työn henkilötyövuodet kasvoivat, samoin ulkopuolisen rahoituksen osuus, vaikka tavoitteesta jäätin hieman. Maksullisen palvelutoiminnan tulot ja julkaisujen määrä kasvoivat huomattavasti. TKI-toiminnan ja koulutuksen integraatiossa edettiin, sillä hankkeissa suoritettujen opintopisteet/opiskelija nousivat edellisvuodesta. Sen sijaan hankkeistettujen opinnäytetöiden määrässä jäätin asetetusta tavoitteesta.

Kansainvälistyminen

Kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus oli HUMAKissa hyvää tasoa ja henkilöstön liikkuvuusluvut kasvoivat huomattavasti. Vieraskielisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on edelleen pieni, sillä HUMAKin ensimmäinen vieraskielinen koulutusohjelma käynnistyi vasta vuonna 2009. HUMAK jatkoi tulosvuonna edelleen viittomakielentulkkien kouluttamista Karjalan Pedagogisen Akatemian kanssa ulkoministeriön rahoituksen turvin. Lisäksi ko. yliopiston kanssa neuvoteltiin nuorisotyön asiantuntijoiden kouluttamisen käynnistämisestä lähivuosina, mikäli rahoitusta saadaan.

Keväällä 2009 saimme huomattavan kansainvälisen tunnustuksen: Euroopan komissio myönsi HUMAKille kultamitalin innovatiivisesta ja luovasta informaatio- ja viestintäteknologian opetuskäytöstä kulttuurituotannon yksikön toteuttamassa MINERVA-hankkeessa. Elinikäisen oppimisen 2009 EU-palkinnon kultamitalit jaettiin opetusalaan ja opiskelijaliikkuvuutta edistäville hankkeille. HUMAKin lisäksi kultamitalit menivät Ruotsiin, Italiaan, Espanjaan ja Belgiaan.

Muuta

HUMAKin opetushenkilöstön koulutustaso on edelleen hyvä, mutta ulkomaalaisten opettajien ja luennoitsijoiden määrä vähäinen. Opettaja-opiskelija-suhde on parantunut (ennakkotieto 12,7 opiskelijaa / opettaja), mutta tutkinnot / opettaja-suhde on tehostunut vain hieman edellisestä vuodesta (ennakkotieto 2,6 / opettaja). HUMAKin opiskelijakuntaan kuuluvien opiskelijoiden määrä ylitti nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijoilla opetusministeriön ja HUMAKin asettaman tavoitteen ja kokonaismääräkin ylitti valtakunnallisen keskiarvon (ennakkotieto, nuoret 71,2 %, kaikki 57,5 %).

Yhteenveto

Taulukkoon 3. on koottu yhteenvetona opetusministeriön ammattikorkeakouluverkolle ja HUMAKin omat tavoitekaudelle 2007 – 2009 asettamat määrälliset tavoitteet sekä HUMAKin tavoitteiden toteutuma.

Taulukko 3. HUMAKin kehittämisen määrällisten tavoitteiden toteutuma vuonna 2009

Ammattikorkeakouluverkon ja HUMAKin kehittämisen määrälliset tavoitteet sopimuskaudelle 2007 - 2009 ja HUMAKin toteuma vuonna 2009	Valtakunnallinen tavoite 2009	HUMAK tavoite 2009	HUMAK toteuma 2009
Opinnot ja tutkinnot			
AMK-tutkintokoulutuksen läpäisy 5 vuoden kuluttua aloittamisvuodesta	63,5 %	65 %	66,2 %
45 op tai enemmän lukuvuonna suorittaneet opiskelijat kaikista nuorten koulutuksen opiskelijoista	65 %	65 %	56,6 %, nuoret 60,9 %
Virtuaaliopinnot opintopisteinä	300 000	2 000	2765
Hankeistettujen opinnäytetöiden osuus kaikista opinnäytetöistä	80 %	80 %	72,5 %
Opettajat			
Yliopettajat tohtoreita tai lisensiaatteja	80 %	100 %	91 %
Tutkimus- ja kehitystyö			
Tutkimustoiminnan htv:t päätoimisten opettajien määrästä	25 %	25 %	31%
T&K:n ulkopuolisen rahoituksen osuus käyttötalouden tuloista	10 %	10 %	8%
Opiskelijat			
Ammatillista väylää tulevien opiskelijoiden osuus aloittaneista nuorten koulutuksessa	25 %	15 %	23,1 % (2008)
Opiskelijoita opiskelijakunnan jäseniä	70 %	70 %	57,5 %, nuoret 71,2 %
Kansainvälisyys			
Yli 3 kk:n opiskelija- ja harjoittelijavaihtoon Suomesta ja Suomeen osallistuvat opiskelijat	9 000	81	80
Ulkomaiset tutkinto-opiskelijat	5 000		4
Tuottavuus			
Tuottavuuden kohottaminen: suoritettujen opintopisteiden ja tutkintojen määrä kasvaa nopeammin kuin käytettävissä oleva euromäärä (yksikköhintarahoitus).	Tutkintotavoitteisen koulutuksen opintopistetuoittavuuden kasvu tyydyttävä, tutkintojen määrän kasvutavoitetta ei saavutettu		

3.3 HUMAKista valmistuneiden opiskelijoiden työllistyminen ja työnantajat

HUMAKin tutkija-lehtori Elina Nikoskinen teki valmistuneiden yhteisöpedagogien työllistymistilannetta ja työurien muodostumista selvittävää tutkimusta vuosina 2007 – 2008. Vuonna 2009 hän tutki vastaavasti HUMAKista valmistuneita kulttuurituottajia ja viittomakielentulkkeja.

Näiden tutkimusten mukaan opiskelijamme (nuorten ja aikuisten perustutkinto-opiskelijat) tulevat melko läheltä HUMAKin kampuksia ja jäävät pääsääntöisesti töihin kampusten lähimaakuntiin. Yhteisöpedagogien suurimmat työllistäjät löytyvät Uudeltamaalta, Savosta ja Pohjois-Karjalasta, Keski-Suomesta, Pohjois-Pohjanmaalta sekä Lapista ja Kainuusta. Kulttuurituottajien keskeisin työllistäjä on Uudenmaan maakunta, seuraavina Varsinais-Suomi, Keski-Suomi, Häme sekä Kymenlaakso ja Etelä-Karjala. Viittomakielentulkkeja eniten työllistävät maakunnat ovat Uusimaa, Savo- ja Pohjois-Karjala sekä Keski-Suomi. Tilasto osoittaa HUMAKin toteuttavan siis osaltaan alueellista kehittämistehtävää.

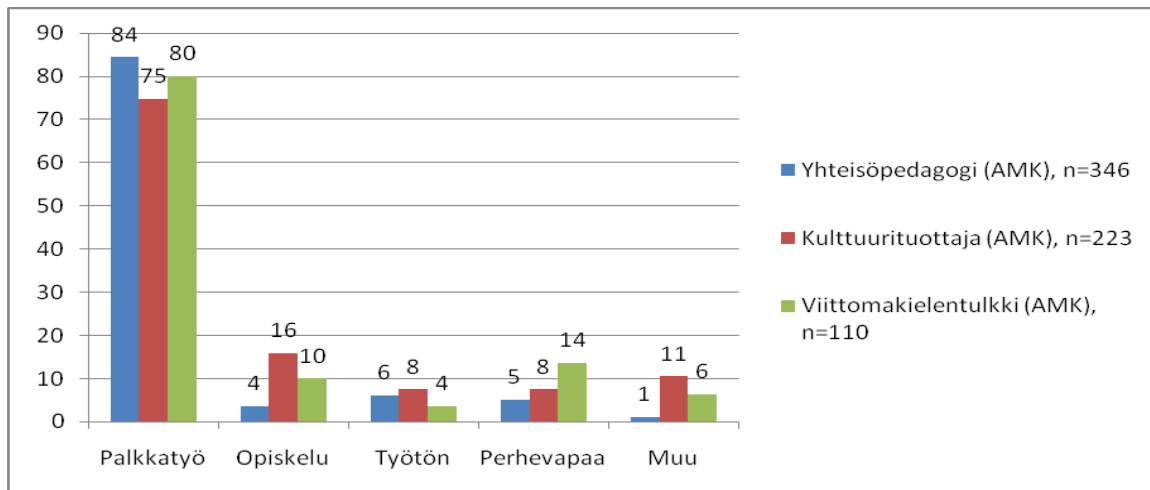
Taulukko 4. HUMAKista valmistuneiden alueellinen sijoittuminen koulutuksen jälkeen

Asuinmaakunta valmistumisen jälkeen	Yhteisöpedagogi (AMK)	Kulttuurituottaja (AMK)	Viittomakielentulkki (AMK)	Yhteensä
Uusimaa	92	108	39	239
Varsinais-Suomi	21	36	6	63
Häme	18	13	3	34
Satakunta	7	2	0	9
Pirkanmaa	21	10	8	39
Savo ja Pohjois-Karjala	55	10	25	90
Keski-Suomi	43	17	11	71
Pohjanmaa	10	7	4	21
Lappi ja Kainuu	25	3	4	32
Pohjois-Pohjanmaa	42	4	8	54
Kymenlaakso ja Etelä-Karjala	7	11	1	19
Kaikki	341	221	109	671

On ilahduttavaa, että HUMAKista valmistuneiden sijoittumisessa toteutuu myös valtakunnallinen tehtävämme: esimerkiksi yhteisöpedagogeja on sijoittunut melko runsaasti Pirkanmaan, Varsinais-Suomen ja Hämeen maakuntiin ja kulttuurituottajia Hämeen, Pirkanmaan sekä Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntiin. Viittomakielentulkit sijoittuvat valtakunnallisesti suhteellisen kattavasti Lappia myöten.

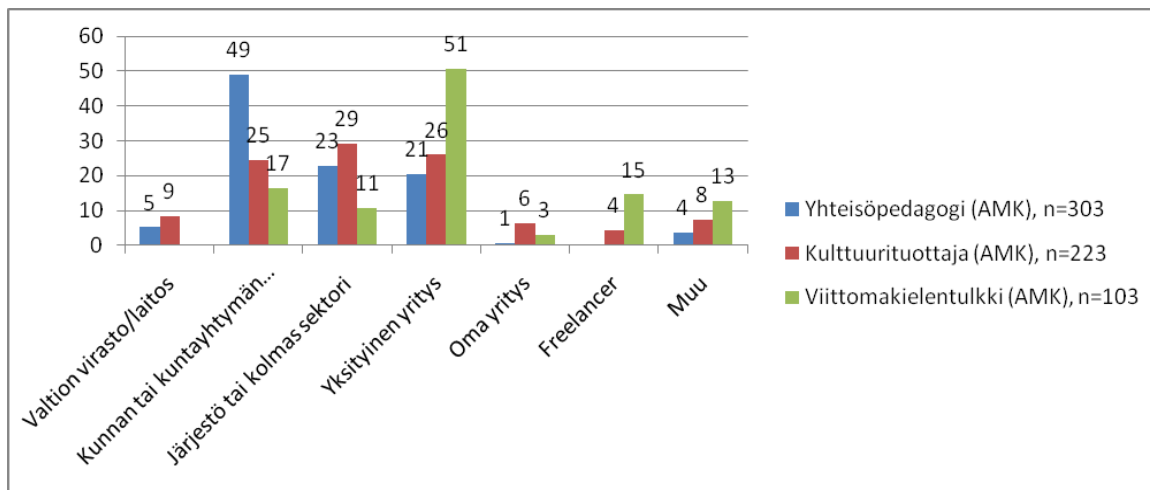
HUMAKista valmistuneiden opiskelijoiden työllisyystilanne näyttää tutkimuksen mukaan hyvältä. Palkkatyössä oli tutkimushetkellä yhteisöpedagogeista 84%, kulttuurituottajista 75% ja viittomakielentulkeista 80%. Työttömien määrä oli melko vähäinen (yhteisöpedagogit 6%, kulttuurituottajat 8% ja viittomakielentulkit 4%).

Taulukko 5. HUMAKista valmistuneiden työllistymistilanne

HUMAKin koulutus on tuottanut työelämän tarvitsemia osaajia, joilla on hyvät geneeriset taidot. Tämä näkyy siinä, että valmistuneiden opiskelijoiden työllisyysmahdollisuudet ovat monipuoliset ja työllistäjinä laaja kirjo työnantajia. Yhteisöpedagogeista lähes puolet sijoittuu kuntien tai kuntayhtymien palvelukseen, järjestöihin ja kolmannelle sektorille noin 23%, yrityksiin 20,5% ja valtion palvelukseen noin 5%. Kulttuurituottajien suurimpana työllistäjänä ovat järjestöt ja kolmas sektori (29%), yrityksiin työllistyy 26%, kuntien tai kuntayhtymien palvelukseen 24,5% ja valtion palvelukseen 9%. Freelancerina, itsenäisen ammatin harjoittajana tai yrittäjänä toimii noin 10%. Viittomakielentulkeista yli puolet on sijoittunut tulkkipalveluyrityksiin, freelancerina toimii 15%, kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa työskentelee noin 17% ja järjestön ylläpitämässä tulkkipalvelukeskuksessa noin 11% tulkeista. Omassa yrityksessä työskentelee vain 2%.

Taulukko 6. HUMAKista valmistuneiden työnantajat

Tulkkipalveluiden siirryttyä Kansaneläkelaitoksen toteutettavaksi 2010 vuoden alusta, tulevat viittomakielentulkit tulevaisuudessa sijoittumaan pääsääntöisesti tulkkeskuksiin. Freelancer-tyo tulee siis poistumaan, mutta toisaalta tulkkeskuksessa työskentely antaa varmuutta työsuhteeseen.

3.4 Kooste HUMAKin kehittämisen painopisteiden toteutumisesta vuonna 2009

HUMAKin kehittämisen painopisteet vuodelle 2009 oli laadittu varmistamaan päättyvän sopimuskauden 2007 – 2009 tavoitteiden saavuttaminen ja toisaalta tukemaan HUMAKin valmistautumista seuraavalle sopimuskaudelle 2010 – 2012. Erityisenä tavoitteena oli HUMAKin laadun ja vaikuttavuuden vahvistaminen kehittämällä strategisia kumppanuuksia ja laadunvarmistusjärjestelmää, vahvistamalla ammattikorkeakoulun yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja HUMAK-brandia sekä parantamalla opiskelijatytyväisyyttä. Lisäksi haluttiin vahvistaa HUMAKin opiskelija- ja uraohjausta opiskeluprosessin ja työllistymisen tehostamiseksi.

Osana koko strategiakauden kehittämissuunnitelmaa koottiin vuosittaiset kehittämisen painopistealueet omaan tulokorttiinsa, joka sisältää kehitystyön arvioinnissa käytettävät mittarit. Vuoden 2009 kehittämisen painopistealueet täsmennettiin johtoryhmän analyysin perusteella laajemmasta vuosille 2006 – 2009 (2012) ajoittuneesta HUMAKin kehitystyön projektisuunnitelmasta.

Painopistealueet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen: 1) Strategisten kumppanuuksien kehittäminen 2) HUMAKin yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehittäminen 3) Laadunvarmistusjärjestelmän kehittäminen 4) Opiskelija- ja uraohjaus 5) Opiskelijatytyväisyys ja HUMAK-brandi

Seuraavaan taulukkoon on koottu HUMAKin kehittämisen painopisteet, strategiset tavoitteet ja mittarit määritelmineen sekä tulostavoitteiden toteutuminen vuonna 2009.

Taulukko 7. Humanistisen ammattikorkeakoulun kehittämisen painopistealueiden toteutuma vuonna 2009

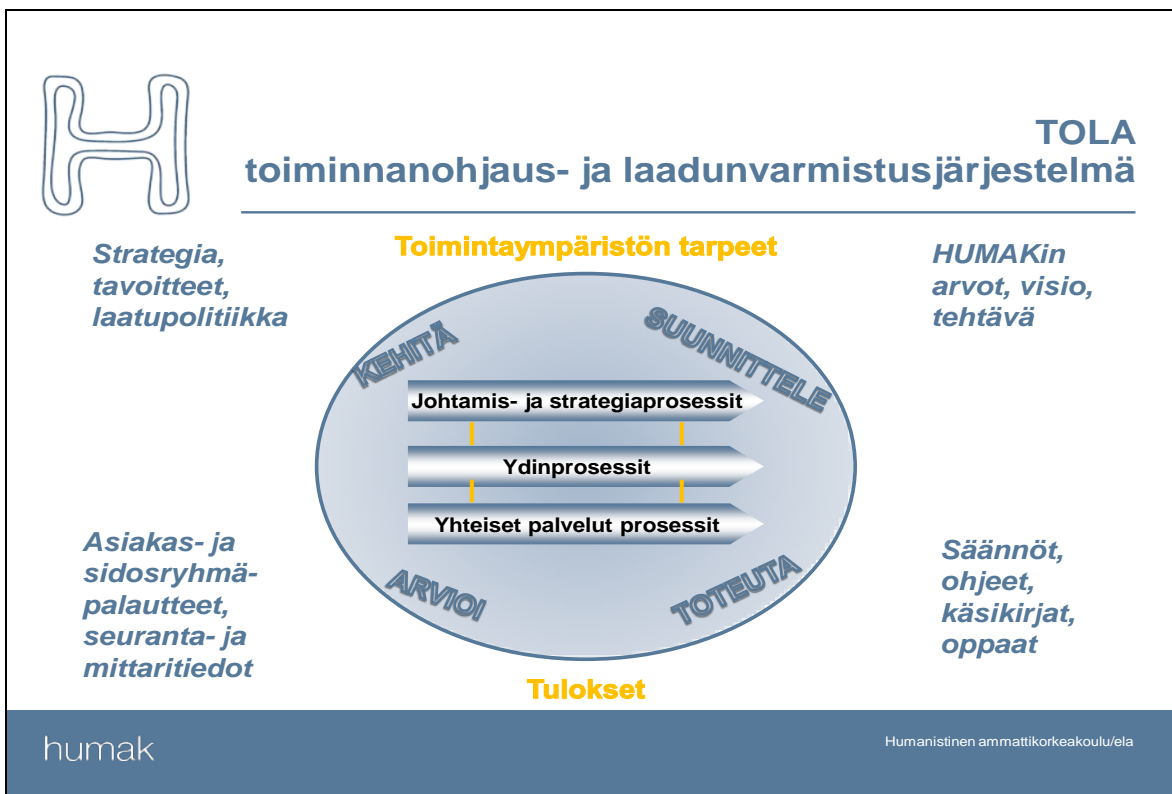
Painopisteet	Strateginen tavoite	Mittarit	Mittarin määrittely	Tavoitteen toteutuma 2009
1 Strategisten kumppanuuksien kehittäminen	Täsmennetään korkeakouluyhteistyön kumppanuudet	Sopimukset	TASO 2010 Työelämän kehittäjämalli	<i>On toteutunut suunnitelman mukaan</i>
2. HUMAKin yht. kunnallinen vaikuttavuus	Yhteistyökumppanit ovat tyytyväisiä HUMAKin yhteiskunnallisen toiminnan vaikuttavuuteen	Sidosryhmätyytyväisyys	Työelämän kehittäjämalli	70 % vastaajista tyytyväisiä <i>Kyselyä ei suoritettu vuonna 2009</i>
3. Laadunvarmistusjärjestelmän kehittäminen	Prosessien toimivuuden kehittäminen	Prosessien itsearvioinnin toteuttaminen	HUMAKin määrittely 2007-2009 kaudelle	<i>Itsearviointiprosessi toteutettu suunnitelman mukaan</i>
4. Opiskelija- ja uraohjaus	Opiskelijoiden työllistyminen hyvää	Työllistyneet opiskelijat	AMKOTA-ohje	<i>Työllistyminen hyvää, 92,3%</i>
	Tutkinnon tuottavuuden kehittäminen	Tutkintojen tuottavuusindeksi	AMKOTA-ohje	<i>Kohoa valtakunnan keskimäärään taulukko 2</i>
	Opiskelijat suorittavat opintonsa suunnitellusti	Suoritetut opinnot 45 op / lukuvuosi	AMKOTA-ohje	65 % opiskelijoista <i>Ei saavutettu</i>
5. Opiskelijatytyväisyys ja HUMAK brandi	Opiskelijat tyytyväisiä saamaansa koulutukseen myös muutostilanteessa	Opiskelijatytyväisyys	Opiskelijakysely Opala-kysely	80 % opiskelijoista tyytyväisiä 84 % valmistuneista tyytyväisiä <i>Opalan mukaan</i>
	Ylemmän amk-tutkinnon opiskelijapalaute hyvä	Opiskelijatytyväisyys	Opiskelijakysely	80 % opiskelijoista tyytyväisiä 90 % täysin tyytyväisiä
	HUMAKin kampukset ovat haluttuja opiskelupaikkoja	Kampusten vetovoimaluvut	AMKOTA-ohje	Ensisijaiset hakijat 3 / alpa, Nuoret 3,1 ja aikuiset 3,2, YAMK 2,7, vaihtelua kampuksittain <i>HUMAK imago tutkimuksessa 11</i>

3.5 Laadunvarmistusjärjestelmän kehittäminen vuonna 2009

HUMAK noudatti vuonna 2009 edelleen vuonna 2007 kiteytettyjä **laatupolitiikan periaatteita**, joiden mukaan ammattikorkeakoulun **laatufilosofian** perustana on visiosta ponnistava ja ulospäin suuntautuva HUMAK. Filosofiansa halutaan tuoda esille kokemuksellisuutta ja yhteistä ymmärrystä kokonaisuudesta. Ammattikorkeakoulun **laatukulttuuriin** liittyvien odotusten mukaan koko HUMAKin osaamisyhteisö vastaa ammattikorkeakoulun yhteisestä tehtävästä ja sen toteuttamisesta. Luottamus toimii tässä perustana.

Laadunhallinnan menettelyinä käytetään HUMAKissa prosessimaista toimintatapaa, jonka avulla voidaan mahdollistaa verkostoammattikorkeakoulun ja sen yksiköiden toiminnanohjaus. Vuonna 2009 prosessien toimivuutta parannettiin ja täsmennettiin prosessien itsearvioinnin avulla. Lisäksi käynnistettiin HUMAKin laadunvarmistusjärjestelmän kokonaisuuden kehittämis- ja jalkauttamisprosessi, jonka tavoitteena on tehdä Toiminnanohjaus- ja laadunvarmistusjärjestelmä, **TOLA**, tutuksi henkilöstölle, opiskelijoille ja sidosryhmille ja valmistautua laadunvarmistusjärjestelmän keväällä 2011 toteutettavaan auditointiin.

TOLA on rakennettu Demningin jatkuvan parantamisen laatuympyrän pohjalle ja on kiteytetty seuraavaan kuvioon.

Kuvio 2. HUMAKin toiminnanohjaus- ja laadunvarmistusjärjestelmä, **TOLA**

4. Henkilöstöhallinto ja osaamisen kehittäminen

4.1 Työterveydenhuolto, yhteistoiminta ja työsuojelutoimikunta

HUMAKilla on työterveydenhuollon sopimus Suomen Terveystalon kanssa. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus kattaa lakisääteisen työterveydenhuollon lisäksi sairaanhoitopalveluja. Osana henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistä kartoitettiin työryhmän toimesta henkilöstön työhyvinvointi ja laadittiin sille

kehittämiskohteet vuosille 2010 - 2012. Tasa-arvotyöryhmä aloitti HUMAKin tasa-arvotyön kartoittamalla aiemmat toimenpiteet ja laatimalla tasa-arvosuunnitelman henkilöstölle ja opiskelijoille. Tasa-arvotyöryhmän työ jatkuu edelleen.

Yhteistoiminta- ja työsuojelutoimikunta kokoontui vuonna 2009 neljä kertaa. Henkilöstön edustajia olivat luottamusmiehet lehtori Päivi Ruutiainen (JYTY), lehtori Reijo Viitanen, työsuojeluvaltuutettu, yliopettaja Merja Kylmäkoski ja varavaltuutettu lehtori Juha Makkonen. Työnantajan edustajina toimivat työsuojelupäällikkö, toimitusjohtaja Heikki Sarso, pj., rehtori Eeva-Liisa Antikainen, sihteerinä talous- ja henkilöstöjohtaja Suvi Airola. Lisäksi kokouksiin osallistui teknisenä sihteerinä henkilöstösihteerinä Ritva Kokko. Kokouksiin osallistui myös Terveystalon työterveyslääkäri sekä työterveyshoitaja yhden kerran sekä muita asiantuntijoita. Jokaiselle kampukselle ja Rehtorin toimistoon on nimetty työsuojeluasiamies. Vuoden 2009 aikana toimikunnassa käsiteltiin mm. työsuojelullisia asioita, HUMAKin rakennemuutosta, tavoite- ja tulossopimusneuvotteluja, laadittiin työterveydenhuollon toimintasuunnitelma vuosille 2009 – 2010 sekä henkilöstön vuoden 2009 henkilöstö- ja koulutussuunnitelma.

Henkilöstön harrastus- ja virkistystoimintaa tuettiin liikuntaseteleillä sekä yhteisöllisin, kampuskohtaisin virkistystapahtumilla. Koko henkilöstön yhteisöllistä virkistystoimintaa toteutettiin henkilöstön Kesäpäivillä, lehtoreiden Bestis-päivillä ja yhteisten palveluiden Hali-päivillä. Näiden päivien tavoitteena oli yhteisen työskentelyn lisäksi myös yhteisöllisyyden kehittäminen.

4.2 Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Opettajien ja muun henkilöstön työaikaan sisältyi vuonna 2009 edelleen koulutukseen osallistumismahdollisuus (100 tuntia lehtoreilla ja 7 työpäivää muulla henkilöstöllä). HUMAKin henkilöstön yhteisen koulutusohjelman toteuttamisessa noudatettiin tulosvuonna aiemmin luotuja periaatteita, joiden mukaan tavoitteena on tukea henkilöstön osaamisen kehittämistä ammattikorkeakoulun strategisten tavoitteiden suunnassa. HUMAKin henkilöstön yhteiseen koulutusohjelmaan sisältyvät myös ammattikorkeakoulun yhteiset Kevät-päivät, opetushenkilöstön ja T&K-henkilöstön Bestis-päivät ja hallinnon henkilöstön Hali-päivät, joiden tavoitteena on edistää verkostoammattikorkeakoulun yhteisöllisyyttä ja yhdessä oppimista. Koulutusohjelmaan kuuluu myös ammattikorkeakoulun vuosittaisiin painopistealueisiin liittyvää kehittämiskoulutusta ja esimiehen kanssa sovittavaa muuta koulutusta, esimerkiksi työtehtävän tai koulutusalan vaatima erityisosaaminen, opettajan työelämä-päivitys ja tieteelliset jatko-opinnot.

Vuonna 2009 oli yhteisen koulutusohjelman pääpaino HUMAKin strategian kehittämisessä yhteisöllisenä prosessina, johon osallistui koko henkilöstö verkkovälitteisesti ja yhteisillä Kevät-päivillä. Lisäksi toteutettiin strategian ja laatujärjestelmän kehittämistä edistävä prosessien itsearviointi, jonka tekivät prosessien vastuhenkilöt laaturyhmän johdolla. HUMAKin opetushenkilöstön koulutusohjelmalla jatkettiin lehtoreiden T&K-valmiuksia ja opetuksen työelämälähtöisyyttä kehittävä PD-ohjelmaa, joka päättyi huhtikuussa 2009. Lisäksi toteutettiin vieraalla kielellä opettamisen koulutusta esimiehen kanssa sovittulla tavalla.

5. AMK perustutkintoon johtava koulutus: nuoret ja aikuiskoulutus / muuntokoulutus

Toimintavuonna 2009 perusopetus- (POP-) ja aikuiskoulutus- (AIKO-) tiimit toimivat vakiintuneiden käytänteiden mukaisesti. Tavoitteena oli edelleen varmistaa laadukas, sujuva toiminta ja yhtenäiset pedagogiset käytänteet järjestö- ja nuorisotyön, kulttuurituotannon ja viittomakielialan yksiköissä ja kaikilla kampuksilla. Pedagogisten prosessien itsearviointi muodosti tärkeän osan yhteisestä kehittämisestä. POP-tiimi laati pedagogisen strategian päivityksen ja pedagogiset tulostimet vuosille 2010 - 2012. Opetuksen ja TKI-toiminnan integrointia edistävä hanke käynnistettiin vuoden 2009 aikana. Lisäksi vuoden 2009 aikana AIKO-tiimi laati HUMAKille aikuiskoulutusstrategian ja kv-työryhmä kansainvälistymisstrategian vuosille 2010 - 2012.

5.1 Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelman opetusta annettiin kuudella kampuksella; Haapavedellä, Joensuussa, Lohjalla, Nurmijärvellä, Torniossa ja Äänekoskella. Uusia opiskelijoita otettiin 1.8.2009 toisen

kerran vain neljälle kampukselle: Joensuuhun, Nurmijärvelle Tornioon ja Äänekoskelle. Nurmijärven kampuksella aloitti 75 uutta opiskelijaa, sillä yhtä aikaa toisen kerran ison nuorten ryhmän kanssa aloitti myös uusi tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen ryhmä. Kampusten ryhmäkokojen suureneminen näyttäytyi vetovoiman pienenemisenä. Vetovoiman kasvattamiseksi yhteisvalintakeväällä 2010 syyslukukaudella 2009 tehtiin runsaasti markkinointityötä myös kampustasolla opettajien ja opiskelijoiden toimesta. Opiskelijoita kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelman nuorten koulutuksessa 20.9.2009 oli 592. Järjestö- ja nuorisotyön yksikön kokonaisopiskelijamäärä oli 753.

Tutkintoon johtavasta nuorten koulutuksesta valmistui tutkinnon laajuutta vastaavassa ajassa 61 ja kertomusvuonna kaikkiaan 129 yhteisöpedagogia (AMK). Tutkintotuottavuus ei ollut tavoitteen mukainen. Lisäksi järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelmasta sai tutkintotodistuksensa seitsemän ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittanutta yhteisöpedagogia (ylempi AMK).

Tutkintoon johtavaa aikuiskoulutusta kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelmassa toteutettiin toimintavuoden aikana kolmella kampuksella: Nurmijärvellä, Joensuussa ja Torniossa. Aikuisopiskelijoita 20.9.2009 oli 109. Erikoistumisopinnojen tuottamista vähennettiin tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen hyväksi. Vuonna 2009 toteutettiin kouluttajan erikoistumisopinnot (10 opiskelijaa) Äänekosken kampuksen toimesta Jyväskylässä, seikkailukasvatuksen erikoistumisopinnot (12 opiskelijaa) Torniossa ja yhteisökehittäjän erikoistumisopinnot (8 opiskelijaa) Helsingissä. Erikoistumisopinnoissa 20.9.2009 opiskeli 18 opiskelijaa. Järjestökehittäjän erikoistumisopinnojen aloitus siirrettiin tammikuulle 2010.

Maksupalveluna toteutettu työnhajaajakoulutus yhteistyössä Aikuis- ja yhteisökoulutus A&H Oy:n kanssa Lohjalla päättyi 24.4.2009. Todistuksen sai 15 työnhajaajaa.

Edellisenä vuonna julkaistujen yhteisöpedagogeiksi (AMK) 2004 – 2008 valmistuneiden sijoittumista työelämään sekä 2001 - 2004 valmistuneiden urapolkuja käsittelevien Elina Nikoskisen tutkimustulosten reflektointiksi yhdessä työelämän kanssa yliopettaja Kimmo Lind toimitti kirjan ”Mahdollisuuksien maailma. Näkökulmia yhteisöpedagogien (AMK) koulutukseen ja työhön”. Kirja jatkoi yhteisöpedagogien osaamisen tunnetuksi tekemistä ja puheenvuorot ovat olleet tärkeä osa yhteisöpedagogikoulutuksen kehittämistyötä.

5.2 Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Kulttuurituotannon koulutusohjelma kouluttaa monipuoliset tuottajavalmiudet omaavia ammattilaisia (Kulttuurituottaja AMK) kulttuurielämän palvelukseen: julkisen sektorin kulttuuriorganisaatioihin, kulttuurin järjestökentälle, kulttuuriyrityksiin sekä erilaisiin kulttuuri- ja taideprojekteihin ja tapahtumiin. Uusi opiskelijaryhmä aloitti syyskauden 2009 alussa Kauniaisten, Jyväskylän ja Turun kampuksilla. Aikuiskoulutusryhmä aloitti Kauniaisten ja Turun kampuksilla. Perustutkintoon johtavassa nuorten koulutuksessa aloitti 81 opiskelijaa, perustutkintoon johtavassa aikuiskoulutuksessa aloitti 36 opiskelijaa. Tutkintoon johtavasta koulutuksesta valmistui 46 nuorta ja 11 aikuiskoulutukseen osallistunutta. Valmistuneiden määrä jäi alle tavoitteiden vuonna 2009. Osaltaan tähän vaikutti edelleen vuoden 2005 koulutusohjelmauudistus, jossa tutkinto laajeni 210 opintopisteestä 240 opintopisteeseen.

Koulutusohjelman opetustarjonnan ja toimintatapojen kehittämistä koordinoi kulttuurituotannon perusopetus- eli POP-työryhmä. Vuonna 2009 pedagogisessa kehittämisessä tärkeintä oli uuden opetussuunnitelman valmistuminen ja sen käyttöönotto 1.8.2009 alkaen. Opetussuunnitelma rakentuu aiempaa selkeämmin opiskelijan osaamistavoitteiden kuvaamiseen, ammatillisen osaamisen syventämiseen sekä työelämäyhteyden tukemiseen ja monipuolistamiseen työelämän kehittämisen näkökulmasta. Uuden opetussuunnitelman toteuttaminen nojaa aiempaa enemmän yksikön verkostossa olevan osaamisen jakamiseen ja kampusten ja lehtoreiden välisen yhteistyöhön. Toisena selkeänä painopisteenä vuonna 2009 oli opiskelijoiden valmistumisen tukemisen ja valmistumista edistävien toimenpiteiden kehittäminen yhdenmukaisina käytäntöinä yksikön kaikilla kampuksilla.

Kulttuurituotannon yksikön ja kulttuurituotannon koulutusohjelman kansainvälistä toimintaa suunnattiin 2009 yhä voimakkaammin työelämän kehittämiseen. Keväällä kutsuttiin työelämän edustajia ulkomailta (Iso-Britannia, Saksa, Ranska, Puola) vieraaksi korkeakouluun ja solmittiin alustavia sopimuksia harjoittelijavaihdon käynnistämiseksi. Myös nyt kolmatta kertaa järjestetty kansainvälinen tuottajaseminaari keräsi yhteen

asiantuntijoita, tutkijoita ja työelämän edustajia pohtimaan kulttuurituotannon käytännön työn ja tutkimuksen välisiä yhteyksiä.

Yksiköstä osallistui ryhmä opiskelijoita ja opettajia Ruotsissa järjestettyyn yrittäjyyttä ja innovaatioita käsittelevään seminaariin. Tilaisuus oli organisoitu yhteistyössä Novian ja kulttuurituotannon pohjoismaisen verkoston kanssa. Yksikössä toteutettiin Erasmus-opiskelijavaihtoja sekä HUMAKista lähtevien että HUMAKiin saapuvien opiskelijoiden osalta. Vaihtoon saapuville opiskelijoille tarjottiin englanninkielistä opetusta, joka sisälsi myös mahdollisuuden projektityöhön sekä harjoitteluun kotimaisessa organisaatiossa. Yksikön lehtoreita vieraili opettajavaihdossa ulkomaisissa yhteistyökorkeakouluissa.

Kansainvälistä yhteistyötä kehitettiin laatimalla yhteistyössä Ludwigsburgin yliopiston (Saksa) ja South West yliopiston (Bulgaria) kanssa hakemus kulttuuripolitiikkaa käsittelevälle intensiivikurssille. Toteutusrahoitusta opetushankkeelle myönnettiin EU:n IP-ohjelmasta. Myös Potsdam Fachhochschulen (Saksa) ja Kentucky Universityn (USA) edustajat vierailivat HUMAKissa, jolloin käynnistettiin yhteistyössä toteutettavan kulttuurituotannon yhteistutkimuksen suunnittelutyö. Yksikkö toimi aktiivisesti niin kansainvälisessä kulttuurituotannon yhteistyöverkostossa (ENCATC) kuin Suomen kulttuurituotannon koulutusta tarjoavien ammattikorkeakoulujen kansainvälisessä työryhmässä.

5.3 Viittomakielentulkin koulutusohjelma

Yksikössä oli vuonna 2009 kolme koulutusohjelmaa: viittomakielentulkin ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutusohjelma (laajuus 240 op) sekä kaksi ylempää AMK-tutkintoa (laajuus molemmissa 90 op); tammikuussa 2009 alkanut Degree Program in Sign Language Interpreting ja syyskuussa 2009 alkanut Viittomakielialan tulkkauspalveluiden koulutusohjelma. Yksikön tavoitteena on kouluttaa tulkkauksen ja kääntämisen, ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja kommunikaation ammattilaisia ja tuottaa viittomakielentulkkeja viittomakielisten vähemmistön ja suomenkielisen enemmistön väliseen kommunikointiin. Tulkit tarjoavat tulkkipalveluita kaikissa niissä elämäntilanteissa, joihin ihmiset työssä, koulutuksessa tai vapaa-aikanaan osallistuvat.

Vuoden 2009 aikana suunniteltiin Suomessa harvinaisten kielten tulkkauksen koulutusohjelmaa yhteistyössä Diakin kanssa. Koulutusohjelma olisi 210 op laajuinen, sitä toteutettaisiin vahvasti yhdessä työelämän kanssa, jotta tulkkauksen kieliksi valikoituisivat kulloinkin kentällä tarvittavat kielet (esim. arabia, kurdi, somali). Suomessa harvinaisten kielten tulkkipäätöksen tarve tuli esille Kuopiossa 2008 toteutetun Masto-hankkeen kautta, jossa Savon ammatti- ja aikuisopiston tilauksesta koulutettiin 17 Kuopion alueella työskentelevää maahanmuuttajatausta tulkkiä. Tarve puhuttujen kielten tulkkauksen koulutusohjelmalle vahvistui syksyllä 2009 aloitetun, Kuopion TE-keskuksen ostaman ASTUVA-koulutuksen kautta. ASTUVA-koulutus päättyi kesäkuussa 2010 kurssilaisten suorittamaan OPH:n asioimistulkin ammattitutkintoon, johon koulutus on antanut valmiuksia.

Viittomakielialan yksikkö toimii kahdella kampuksella, Helsingissä ja Kuopiossa. Vuonna 2009 opintonsa aloitti yhteensä 48 opiskelijaa: 30 Helsingissä ja 18 Kuopiossa; iso opiskelijaryhmä otetaan vuorovuosin Helsinkiin tai Kuopioon. Vuonna 2009 valmistui yhteensä 39 viittomakielentulkkiä (AMK), joista 4 aikuiskoulutuksena.

Viittomakielialan yksikkökohtainen pedagoginen kehittäminen kohdistuu lukuvuonna 2009 – 2010 viittomakielien opettamisen pedagogiikkaan. Ohjaukseen tehostettiin etenkin hops-ohjausta ja opinnäytetöiden ohjausta; opinnäytetöiden ohjaukseen panostetaan kampuskohtaisella koulutuksella. Opintokokonaisuuksien arviointia kehitettiin edelleen opintojaksoavastavien yhteistyöllä; panostus ennen muuta viittomakielien taitotasojen sekä tulkkaustaidon arvioinnissa. Opetustulkkipäätöstyöryhmä on kehittänyt opiskelijoiden työharjoittelua yhteistyössä tulkkausjaksojen lehtoreiden kanssa.

Kansainvälinen pedagoginen yhteistyö jatkui vilkkaana. Opettajavaihtoa Erasmus-ohjelman kautta toteutettiin Saksaan, Irlantiin ja Englantiin sekä uutena kohteena Norjaan, Trondheimiin. Opiskelijavaihtoa toteutettiin Eurooppaan. Tulkkipäätöstyöryhmä osallistui Petroskoi-hankkeen kautta Karjalan pedagogisessa akatemiassa pidettyyn Viittomakielialan konferenssiin sekä Kuulovammaisten Lasten Vanhempien liiton järjestämälle kuurojen lasten leirille.

Petroskoissa, Karjalan pedagogisessa akatemiassa, aloitettiin viittomakielentulkkien koulutus syksyllä 2008 Ulkoministeriön ja Opetusministeriön antaman hankerahoituksen avulla. Hankkeen ensimmäinen rahoituskausi päättyi vuoden 2009 lopussa. Ulkoministeriö ja Opetusministeriö antoivat jatkorahoituksen myös vuodelle 2010, jonka jälkeen akatemia ja Karjalan opetusministeriö kantavat vastuun koulutuksesta. Projektiin kuuluvana akatemiassa pidettiin viittomakielialan 2-päiväinen konferenssi, jossa Humakin lehtorit pitivät asiantuntijaluentoja venäläisten asiantuntijoiden ohella. Kuopion kampuksen 4 lehtoria kävivät pareittain kukin kaksi kertaa opettamassa Petroskoissa. Syksyllä 2009 petroskoilaiset opiskelijat olivat viikon opiskelemissa Kuopiossa.

Kuopion kampuksella opiskelee viittomakielentulkkin tutkintoa kaksi Petroskoin valtion yliopistosta valmistunutta suomen kielen maisteria; toinen heistä valmistui joulukuussa 2009, toinen valmistuu toukokuussa 2010.

6. Aikuiskoulutus: ylempi AMK tutkinto, erikoistumisopinnot ja avoin AMK

HUMAKin aikuiskoulutustarjonta pyrkii vastaamaan työelämän tarpeisiin muutoksia huomioiden ja niitä ennakoiden. Aikuiskoulutus perustuu elinikäisen oppimisen periaatteelle ja sen tavoitteena on tutkivan työotteen kehittäminen. Koulutusta suunnitellaan läheisessä yhteistyössä valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Aikuiskoulutuksen avulla toteutetaan osaltaan aluekehitystehtävää. HUMAKissa toteutetaan aikuiskoulutuksena perustutkintoon johtavaa aikuiskoulutusta, ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta, erikoistumisopintoja, avoimen ammattikorkeakoulun opintoja sekä ammatillista täydennyskoulutusta.

Vuonna 2009 laadittiin HUMAKin aikuiskoulutusstrategia. Strategian tavoitteena on kytkeä aikuiskoulutuksen kehittäminen aiempaa tiiviimmin ammattikorkeakoulun strategiseen kehittämiseen vuosina 2010–2012 ja vahvistaa aikuiskoulutuksen asemaa osana koko ammattikorkeakoulun toimintaa. Strategian laatimiseen osallistuivat HUMAKin aikuiskoulutustiimin jäsenet, yksiköiden aikuiskoulutustyöryhmien jäsenet, kampusten lehtorit ja työelämän neuvottelukunnat Strategian laadinnassa otettiin huomioon valtakunnalliset selvitykset ja niistä etenkin AKKU-työryhmän raportit sekä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma (KESU).

Vuonna 2009 kehittämistyön painopisteenä oli AHOT-menettelyn kuvaaminen HUMAKissa sekä oppisopimustyyppisen koulutuksen kehittäminen. HUMAKissa laadittiin kaksi esitystä oppisopimustyyppisen täydennyskoulutuksen aloittamiseksi. HUMAK osallistui myös edelleen aktiivisesti Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon ja Avoimen ammattikorkeakouluopetuksen valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin.

6.1 Ylemmät AMK-tutkinnot

6.1.1 Järjestö- ja nuorisotyön yksikkö

Toinen järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelman opiskelijaryhmä (20 opiskelijaa) jatkoi lokakuussa 2008 aloitettuja opintojaan tavoitteena saada ylempi ammattikorkeakoulututkinto valmiiksi 18.6.2010 mennessä. Kertomusvuonna valmistui seitsemän yhteisöpedagogia (ylempi AMK).

Opetusministeriö myönsi HUMAKille luvan käynnistää englanninkielinen joint-degree tyyppinen Master-tasoinen uusi koulutusohjelma ”Youth Work and Social Equality” yhteistyössä Bedfordshiren yliopiston ja Tarton yliopiston Viljandin kulttuuriakatemia kanssa v. 2010. Kertomusvuoden syyslukukausi oli intensiivistä uuden koulutusohjelman kehittämisaikaa. Kehittämistyö kolmen korkeakoulun kesken tehtiin EU-rahoitteisella Curriculum Development –projektilla ”Youth Work for Disadvantaged”. 1.11.2009 nimitettiin KT Jukka Määttä uudeksi yliopettajaksi vastaamaan englanninkielisestä koulutusohjelmasta sekä yksikön kansainvälisistä suhteista ja lähialueyhteistyöstä.

6.1.2 Kulttuurituotannon yksikkö

Kulttuurituotannon ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus alkoi syyskuussa 2009. Yhteistoteutuksena Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa toteutettavaan koulutukseen valittiin HUMAKin kiintiössä 10 aloittavaa opiskelijaa. Yhteensä opinnot aloitti 20 opiskelijaa. Kulttuurituottaja YAMK -tutkinto on Suomen ensimmäinen kulttuurituotannon ylempi AMK-tutkinto.

6.1.3 Viittomakielialan yksikkö

Eurooppalaisen viittomakielentulkkien master-tutkinnon 3-vuotinen suunnittelu aloitettiin syksyllä 2006 Hochschule Magdeburg-Stendahlin ja Heriot-Watt Universityn kanssa Sokrates-ohjelman kautta. Degree Programme in Sign Language Interpreting (EUMASLI) koulutusohjelma alkoi tammikuussa 2009. Opiskelijaryhmässä on 5 suomalaista opiskelijaa.

Viittomakielialan yksikkö jatkoi yhdessä Diakonia ammattikorkeakoulun kanssa viittomakielentulkin ylemmän amk-tutkinnon suunnittelua vielä alkuvuoden 2009 ja Viittomakielialan tulkkauksen palveluiden koulutusohjelmaa käynnistyi syyskuussa 2009. Opiskelijaryhmän muodostavat 11 HUMAKin ja 5 Diakin opiskelijaa.

6.2 Erikoistumisopinnot

6.2.1 Järjestö- ja nuorisotyön yksikkö

Erikoistumisopintojen tuottamista vähennettiin tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen hyväksi. Vuonna 2009 toteutettiin kouluttajan erikoistumisopinnot (10 opiskelijaa) Äänekosken kampuksen toimesta Jyväskylässä, seikkailukasvatuksen erikoistumisopinnot (12 opiskelijaa) Torniossa ja yhteisökehittäjän erikoistumisopinnot (8 opiskelijaa) Helsingissä. Erikoistumisopinnoissa 20.9.2009 opiskeli 18 opiskelijaa. Järjestökehittäjän erikoistumisopintojen aloitus siirrettiin tammikuulle 2010.

6.2.2 Kulttuurituotannon yksikkö

Keväällä 2009 jatkuivat Voimaa taiteesta – hyvinvointia tuottamassa erikoistumisopinnot (30 op) Lappeenrannan kampuksella. Yhdeksäntoista opiskelijaa muun muassa terveydenhuollon ja koulutuksen aloilta tutustui taiteen soveltavaan käyttöön oman työnsä tueksi. Opinnot aloitti 19 ja suoritti loppuun 17 opiskelijaa.

Syksyllä 2008 alkaneet Toiminnallisen mediakasvatuksen erikoistumisopinnot (30 op) keräsivät pienen mutta innokkaan opiskelijajoukon. Kaikki 10 opiskelijaa suorittivat opintonsa loppuun. Syksyllä 2009 alkavaksi suunnitellut erikoistumisopinnot siirtyivät aloitettaviksi tammikuussa 2010.

6.2.3 Viittomakielialan yksikkö

Yksikössä toteutuivat Viittomakommunikaation ja Kirjoitustulkkauksen erikoistumisopinnot, joihin molempiin osallistui 15 opiskelijaa. Koulutus oli suunnattu mm. opettajille, joiden opetusryhmissä on viittomakommunikaatiota käyttäviä lapsia.

6.3 Avoimen ammattikorkeakoulun opinnot ja maksupalvelutoimintana tuotettu koulutus

Avoimen AMK:n opinnot

Avoimessa AMK:ssa suoritettujen opintopisteiden määrä pysyi kutakuinkin samalla tasolla kuin edellisenäkin vuonna. Vuoden 2009 opintokertymä oli 724 op, kun se vuonna 2008 oli 764 op. Vetovoimaisimpana yksikkönä oli jälleen kulttuurituotannon yksikkö, jossa on ollut käytössä jo vuodesta 2008 AMK-tutkintoon johtavaan aikuiskoulutukseen johtava opintopolku.

Vuonna 2009 opintopolun laajuus muutettiin 90 opintopisteestä 60 opintopisteeseen vastaamaan avoimen ammattikorkeakoulun kehittämisverkoston suosituksia. Samalla siirryttiin käyttämään yhteishaussa virallista ”Avoimen ammattikorkeakoulun opinnot” -valintaryhmää AMK-tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Syksyllä 2009 opintopolku otettiin käyttöön myös kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelmassa. Viittomakielentulkin koulutusohjelmaan päätettiin ottaa lukuvuosittain viisi avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijaa, jotka saavat oikeuden suorittaa 60 opintopistettä ensimmäisen vuoden opintoja. Opinnot toteutetaan vuorovuosin Helsingissä ja Kuopiossa nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen yhteydessä. Ensimmäiset opiskelijat aloittivat syksyllä 2009 Helsingin kampuksella. Avoin AMK -opintojen kehittämiseksi jatkettiin myös ammattikorkeakoulujen alueellista yhteistyötä mm. Jyväskylän ja Pohjois-Karjalan alueilla. Laajempaa yhteistyötä tehtiin osallistumalla aktiivisesti valtakunnallisen avoimen ammattikorkeakoulun verkoston toimintaan.

Avoimen ammattikorkeakoulun tunnettuutta pyrittiin lisäämään entisestään panostamalla erityisesti sähköisiin markkinointikanaviin. Avoimen ammattikorkeakoulun opetustarjonnan esittelyä ja ilmoittautumiskäytäntöjä HUMAKin www-sivuilla kehitettiin ja avoimen ammattikorkeakoulun näkyvyyttä lisättiin Internetin hakukoneissa sekä sosiaalisessa mediassa, kuten Facebookissa. Myös perinteisiä markkinointikanavia hyödynnettiin painattamalla avoimen ammattikorkeakoulun yleisesite ja ilmoittamalla opinnoista humanistisen ja kasvatusalan sekä kulttuurialan lehdissä. Kohderyhmänä olivat etenkin ne HUMAKiin yhteishaussa hakeneet hakijat, jotka eivät tulleet valituiksi, työttömät ja ammatillista osaamistaan täydentävät.

Opiskelijoiden ohjausta ja neuvontaa kehitettiin nimeämällä jokaiselle yksikölle HOPS-ohjaaja, joka ohjaa erityisesti opintopolkuopiskelijoita ja vastaa opintopolkukriteerien mukaisesta opetustarjonnasta.

Maksupalvelutoimintana tuotettu koulutus

Järjestö- ja nuorisotyön yksikössä maksupalveluna toteutettu työnohjaajakoulutus yhteistyössä Aikuis- ja yhteisökoulutus A&H Oy:n kanssa Lohjalla päättyi 24.4.2009. Todistuksen sai 15 työnohjaajaa.

Viittomakielialan yksikössä käynnistyi syksyllä 2009 Kuopion TE-keskuksen ostama asioimistulkin ammattitutkintoon johtava koulutushanke ASTUVA. Tämä Suomessa harvinaisten puhuttujen kielten tulkkien koulutus päättyi 2010 kesäkuussa. Koulutuksen lopussa opiskelijat suorittavat OPH:n asioimistulkin ammattitutkinnon.

7. Tutkimus- ja kehitystyö

HUMAKin tutkimus- ja kehitystyön strategia päivitettiin v. 2008. Tutkimus- ja kehitystyön strategisten linjausten 2012 mukaan HUMAKin tahtotila on, että se tunnetaan ja tunnustetaan valtakunnallisena verkostomaisesti toimivana luotettavana ja laadukkaana kumppanuudella kehittäjänä sekä alojensa uuden osaamisen tuottajana. HUMAK on kampustensa toimintaympäristössä yhteistyökykyinen, työelämää lähellä oleva innovatiivinen ja joustava aluetoimija. HUMAK vahvistaa tutkimus- ja kehitystyönsä kansainvälistä ulottuvuutta yhdessä alojensa ydinyhteistyökumppaneiden kanssa. Työelämän kehittäjämalli on toiminut sekä korkeakoulu-yhteistyön että T&K-toiminnan kehittämis- ja toimintakehikkona sekä innovaatioalustana. Tutkimus- ja kehitystyön vaikuttavuuden parantamiseksi määriteltiin yksiköiden profiileihin soveltuvat toimintalinjat. Ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien T&K-hankkeiden on pitänyt olla toimintalinjojen mukaisia niin, että hankkeet palvelevat entistä paremmin toimialojen kehittämistä ja aluekehitystyötä sekä että ne mahdollistavat nykyistä tuloksellisemman projektioppimisen.

Tutkimus- ja kehitystyön innovaatioprosessin ylläpitäminen on ollut nimettyjen T&K-päälliköiden vastuulla. Kertomusvuoden ajan on innovoitu uusia hankkeita, on odotettu uusia hankepäätöksiä ja toteutettu rahoitettuja hankkeita. Innovaatiopiraali on pyörinyt hyvällä vauhdilla.

Opetusministeriön myöntämällä erillisellä hankerahoituksella toteutettiin kolme erillishanketta, joista yksi on aluekehityshanke (Kulttuuriyrittäjyyskeskushanke Turun seudulla), yksi koulutuksen kehittämishanke (Kansalaistoiminnan opetus, tutkimus- ja kehitystoiminta ammattikorkeakouluissa) ja yksi esteettömän opiskelun edistämishanke (Opiskelutulkkauksen kehittäminen). Hankkeiden vaikutukset ulottuivat laajasti koko ammattikorkeakoulukenttään.

Lisäksi opetusministeriö tuki ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön toimintaedellytysten luontia. Rahoitus käytettiin HUMAKin aseman vahvistamiseen toimialojensa kehittäjänä palkkaamalla kaksi hankesuunnittelijaa ja yksi tutkija.

Yksi kolmesta HUMAKin ydinprosessista on T&K –prosessi, josta vastaa T&K –tiimi. T&K-toimintaa ohjattiin kolmella tutkimus- ja kehitystyön prosessilla; hankeprosessilla, julkaisuprosessilla ja palvelujen myyntiprosessilla. Hankeprosessin tukena on toiminut projektitoiminnan käsikirja ja jatkuvasti päivitettävä projektirekisteri.

Kertomusvuoden alusta HUMAKin tutkimus- ja kehitystyössä työskenteli kolme T&K-päällikköä, yksi kussakin yksikössä. 1.8.2009 täytettiin yksi uusi T&K-päällikön toimi järjestö- ja nuorisotyön yksikköön järjestötoimialan kehittämistä varten. Siirto tutkimus- ja kehitystyöhön mahdollistui rakenteellisen kehittämisen ratkaisulla.

Pedagogiikan ja T&K:n integroinnin parantamiseksi työskenteli koko kertomusvuoden ajan ydinprosessitiimien välinen työryhmä. Työskentelyn tuloksena syntyi pilotointimalli, joka päätettiin ottaa käyttöön 1.1.2010. Koulutusohjelmakohtaisten temaattisten pilottien hyväksyminen jätettiin kunkin yksikön ohjaus- ja kehittämissuunnitelman päätettäväksi. Kolme lukukautta kestävien pilottien tavoitteena on varmistaa T&K-opintopisteiden kerryttäminen tulostavoitteiden mukaisesti, opiskelijoiden T&K-osaamisen parantaminen ja ulkopuolisella rahoituksella toimivien projektien hyödyntäminen opetustyössä sekä nykyistä parempi toimintakulttuuri TKI-henkilöstön ja opettajien välillä. V. 2009 HUMAKin t&k-hankkeissa suoritettiin 2.92 opintopistettä/läsnä oleva opiskelija.

Vuoden 2009 aikana kertyi 27.2 (v. 2008 26) tutkimus- ja kehitystyön henkilötyövuotta. Maksullisen palvelutoiminnan tuloja saatiin 1.25 milj€. Tavoite olisi ollut 1.3 milj€.

Vuonna 2006 käynnistetty PD-koulutus opettajien tutkimus- ja kehittämissosaamisen vahvistamiseksi päättyi. Todistuksen 15.4.2009 sai yhdeksän HUMAKin opettajaa. Opiskelijoiden oppimistuloksista julkaistiin Jatta Herrasen toimittama kirja ”Kohti kumppanuuksia. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan askeleita Humanistisessa ammattikorkeakoulussa”.

Vuonna 2009 HUMAKissa tuotettiin 108 (v. 2008, 81) AMKOTA-kriteerit täyttävää julkaisua. HUMAKin julkaisusarjassa ilmestyi 9 kirjaa (v. 2008, 8).

7.1 Järjestö- ja nuorisotyön yksikkö

Nuorisolan t&k-päällikkö aloitti työnsä 1.9.2008. Yksikön tutkimus- ja kehittämistoiminnan johtaminen vahvistui 1.8.2009, kun nuorisolan rinnalle saatiin järjestötoimialan T&K –päällikkö. Yksi keskeinen tavoite on ollut vahvistaa HUMAKin roolia ja asemaa nuorisolan kehittämissuunnitelmissa. Lisäksi voimavaroja on suunnattu pohjoisen ja eteläisen Suomen kehittämishankkeiden innovointiin ja suunnitteluun lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman sisältöjen kehikossa, jotta sekä opetusta tukeva että toimialaa kehittävä T&K-työ vahvistuisi.

Tärkeä tutkimus- ja kehitystyön näytön paikka oli ensimmäiset kansalaisyhteiskunnan tutkimus- ja kehittämispäivät Jyväskylässä 5. – 6.2.2009. Päivät toteutettiin yhteistyössä Jyväskylän yliopiston, Diakonia-ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa. Päiville osallistui n. 300 henkilöä, jotka edustivat laajasti järjestötyön käytännön asiantuntijuutta, eri-asteista kansalaisyhteiskunnan kehittämistyöstä kiinnostunutta koulutussektoria, järjestötyön tutkimusta ja kuntien innovaatio- ja kehittämistoimintaa.

Järjestö- ja nuorisotyön yksikössä toteutettiin lukuisa määrä tutkimus- ja kehittämishankkeista, joista esimerkkinä keskeisimmät hankkeet strategisten toimintalinjojen mukaisesti:

A. Nuorisolan T&K-toiminta

1. Nuorisotyön ammatillisuus

- Nuorisotyön asema ja merkitys Suomessa (valtakunnallinen)
- Nuorisotyön kansallinen kehittämissuunnitelma (valtakunnallinen)
- Preventiimi, nuorisolan ehkäisevän päihdetyön osaamiskeskus (valtakunnallinen)
- Monikulttuurinen nuorisotyö Itä-Suomessa
- Matalan kynnyksen ohjausmalli (Jyväskylä)
- Lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman laadinta Keski-Suomeen

2. Uudet toimintaympäristöt ja mediat

- Nuorten digitaaliset oppimisympäristöt, kumppanuus Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen kanssa

3. Kunnallinen nuorisotyö

- Nuorisoilmiö, nuorisotyön kehittämishanke Hankasalmen alueella
- Vyöhyke, Joensuu

B. Järjestötyön T&K-toiminta

1. Generalistinen ammatillisen järjestötyön kehittäminen
 - Ei hankkeita
2. Ammatillisen järjestötyön toimintaedellytyksiä ja –ympäristöjä tukeva ja kehittävä tutkimus- ja kehittämistoiminta
 - Kansalaistoiminnan opetus-, tutkimus- ja kehittämistoiminta ammattikorkeakouluissa
 - Järjestöosaajana työmarkkinoille

7.2 Kulttuurituotannon yksikkö

Kulttuurituotannon yksikön T&K –toiminnan volyymi jatkoi kasvuaan vuonna 2009. Toimintaa kehitettiin HUMAKin T&K-strategian ja T&K-toiminnan tahtotilan mukaisesti kulttuurituotannon yksikön tutkimus- ja kehittämistoiminnan toimintalinjoja noudattaen. Yksi toimintaa keskeisesti suuntaava lähtökohta oli T&K-toiminnan pedagogisointi niissä hankkeissa, joissa se oli mahdollista. Tämän osalta yksikön uudistunut opetussuunnitelma selkeytti T&K-toiminnan ja opetuksen suhdetta. Lisäksi vuonna 2009 HUMAKiin palkattiin T&K-päällikön työpariksi hankesuunnittelija, joka sekä lisäsi hanketoiminnan kokonaisvolyyymiä että tuki T&K-toiminnan innovointiprosessia kampuksilla.

Kulttuurituotannon yksikön T&K-toiminta kasvoi ja profiloitui entistä selkeämmin tuottajatoiminnan ja tuottajien toimintaympäristöjen kehittämiseen. Uusia hankeinnovaatioita syntyi koko yksikön toiminta-alueella. Yksikkö vahvisti edelleen yhteistyötään sekä alueellisten että valtakunnallisten yhteistyökumppanien kanssa. Uusia partnereita olivat esimerkiksi Varsinais-Suomen TE-keskus ja Lappeenranta Innovation sekä aluekeskusohjelman hyvinvointiverkosto.

Kulttuurituotannon yksikön T&K-toiminta koostui vuonna 2009 eri tyyppisistä kokonaisuuksista. Osa näistä oli 100% rahoitettua maksupalvelutoimintaa, osa EU-rahoitteisia hankekokonaisuuksia ja osittain T&K-toimintaa rahoitettiin kansallisella rahalla HUMAKin oman panostuksen lisäksi. Merkittävä muutos T&K-toiminnassa oli se, että kulttuurituotannon yksikköä pyydettiin partneriksi kehittämistoimintaan huomattavasti aiempaa enemmän ja myös rahoittavat viranomaiset esittivät yksikölle toivomuksia hanketoiminnan käynnistämiseksi. Kulttuurituotannon yksikkö nousi siis vuonna 2009 entistä selkeämmin luotetuksi ja arvostetuksi T&K-toimijaksi.

Kasvu oli yhä suurinta Turussa, missä edelleen keskityttiin luovien alojen yritystoiminnan kehittämiseen tähtääviin hankkeisiin ja erityisesti luovien alojen yrityshautomotoiminnan kehittämiseen. Syyskuun alussa HUMAK käynnisti luovien alojen yrityshautomo CreVen Yhteistyössä Varsinais-Suomen TE-keskuksen ja Turun seudun aluekeskusohjelman kanssa. CreVen toimintaan integroitiin myös päättyneitä T&K-hankkeita, kuten Varsinais-Suomen kulttuuriyrittäjäverkoston toiminta ja luovien alojen yritysneuvonta. Turun seudun kulttuuriyrittäjäyhteistyökeskus –hanke jatkoi toimintaansa ja nousi yhdeksi Eurooppalaiseksi hyväksi käytännöksi luovien alojen yrittäjyyden tukemisessa. Kulttuuriyrittäjäyhteistyökeskus oli EU:n luovuuden ja innovoinnin teemavuoden virallinen kumppani ja kutsuttiin esittäytymään alueiden komitean Open Days –tapahtumaan Brysseliin lokakuussa. Syyskuussa aloitettiin Luovat kesannot –hanke, joka jatkoi toukokuussa päättyneen Varsinais-Suomen kulttuuriyrittäjäverkosto –hankkeen näyttelytoimintaa. Lisäksi kulttuurituotannon yksikkö aloitti ArsNet-sivuston hallinnoinnin ja osallistuu Turku2011 kulttuuripääkaupunki –hankkeeseen yhdessä Mikkelin ammattikorkeakoulun kanssa 8milliä Turku –projektilla.

Jyväskylän kampuksella jatkettiin yritystoiminnan kehittämistä Yrittäjyyden ehjä polku -hankkeessa. Lappeenrannassa saatiin päätökseen tapahtumatoimijoita verkottanut Imatra-Lappeenrannan kaupunkiseudun aluekeskusohjelman rahoittama Etelä-Karjalan tapahtumaosaajat –hanke, joka jatkaa toimintaansa yhdistysmuotoisena. Lisäksi kulttuurituotannon yksikkö aloitti muiden kulttuurituottaja amkien kanssa tapahtumatuottajien toimenkuvaa kartoittavan tutkimushankkeen Tuottaja 2020. Kansainvälistä toimintaa edusti Central Baltic –rahoitteinen SMEDGE hanke. Pääkaupunkiseudulla Kulttuurituotannon yksikkö oli edelleen mukana ammattikorkeakoulujen Innoplaza- koulutushankkeessa sekä Tekesin Etelä-Suomen amk-TULI -hankkeessa. Kauniaisien kampuksella on viety eteenpäin erityisesti monikulttuurisuuteen liittyvää T&K-työtä. Kaikilla kampuksilla toteutettiin myös vuonna 2009 opinnollistettuja paikallisia tuotantoja

7.3 Viittomakielialan yksikkö

Opetustulkkikeskus toimii yhdistävänä sateenvarjona kaikelle tulkkipolun T&K-toiminnalle. Viittomakielialan tulkkaus-, opetus- sekä erilaiset asiantuntijapalvelut, tulkkipalveluiden sekä tulkin työelämän erilaiset kehittämistehtävät ja prosessit ovat sitä toimintaa, johon tulkkipolun (Helsinki, Kuopio) projektityöntekijöiden lisäksi myös tulkkipolun ja lehtorit osallistuvat.

Opiskelutulkkaus 3-vuotinen kehittämishanke alkoi vuonna 2007 tammikuussa. Vuoden 2008 aikana hankkeessa on kartoitettu opiskelutulkkaus tilaa Suomessa (palveluiden tuottajat, järjestäjät, käyttäjät, eriaistiset oppilaitokset, tulkkausmenetelmät ym.). Hanke jatkuu vielä vuonna 2009. Hankkeen lopputulemana tuotetaan Opiskelutulki – www-sivusto, josta kaikki opiskelutulkkaus liittyvät asiat löytyvät oppilaitoksille, tulkeille, tulkkipalveluiden käyttäjille sekä kaikille asiasta kiinnostuneille.

Yhdessä Kuopion yliopiston ja Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa toteutettava ESR-hanke ESTOPT (Esteetön opinpolku työelämään) on yksi valtakunnallisen ESOK –esteettömyshankkeen alla olevista hankkeista. ESTOPTin kautta kerätään tietoa ja mallinnetaan korkeakouluissa opiskelevien erilaisten oppijoiden opiskelumahdollisuuksia, jotta esteetön opiskelu olisi mahdollista. Kuopion kampuksen henkilöstö osallistuu hankkeeseen viestinnän ja kommunikaation sekä erilaisten tulkkipalveluratkaisujen asiantuntijoina.

Petroskoissa aloitettiin opetusministeriön ja ulkoministeriön rahoituksella viittomakielialan koulutus eli viittomakielien tulkkien koulutus Karjalan pedagogisessa yliopistossa. Hankkeeseen liittyen tehdään opinnäytteinä selvityksiä Karjalan tasavallan alueen tulkkitarpeesta sekä tulkinkäytön koulutuksesta. Suomalaiset hankkeen yhteistyökumppanit ovat Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ja Kuurojen Liitto.

8. Yhteiset palvelut

Rehtorin toimiston tehtävänä oli edelleen vuonna 2009 opiskelijoiden ja henkilöstön työn ja tavoitteiden saavuttamisen tukeminen ja mahdollistaminen tuottamalla ammattikorkeakoululle yhteisiä opiskelija-, talous- ja hallinto-, suunnittelu-, laatu- ja kehittämis- sekä johtamispalveluja. Lisäksi rehtorin toimiston tehtävänä on tuottaa opiskelijapalvelut Annankadun kiinteistössä opiskeleville opiskelijoille ja osakeyhtiön tarvitsemat palvelut. Yhteisiä palveluita tuottavien toimijoiden tehtävät ja vastuut on määritelty rehtorin toimiston henkilöstön toimenkuvissa, HUMAKin johtosäännössä ja Talousohjessäännössä.

8.1 Opiskelijapalvelut ja opintotoimisto

Opintotoimisto ja hakutoimisto toteuttivat onnistuneesti ja tehokkaasti vuonna 2009 nuorten, aikuisten ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen yhteishaun. Opiskelijarekrytointi- ja markkinointiprosessin kehittämistä jatkettiin yhteistyössä HUMAKin ydinprosessien kanssa. Myös yhteistyö muiden ammattikorkeakoulujen kanssa mm. opinto-ohjaajien neuvonnassa ja aluetilaisuuksien järjestämisessä on ollut toimivaa ja antoisaa. Markkinointia toteutettiin onnistuneesti ottamalla käyttöön uusia markkinointikanavia ja osallistamalla nuorten suosimiin tilaisuuksiin mm. rockkonsertti-tapahtumiin. Valtakunnallista näkyvyyttä tavoiteltiin mm. ulkomainonnalla. Tutoreiden alueilla tapahtuneet esittelyt mm. lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa sekä opiskelijoiden järjestämät tapahtumatempaukset eri paikkakunnilla olivat hyvä tuki HUMAKin koulutuksen tunnetuksi tekemisessä. Uudenmaan alueen opo-risteilyllä HUMAKilla oli edustaja sekä paneelikeskustelussa että esityspuheenvuoroissa. Yhteishakujen viranomaistehtävää on hoitanut hakutoimisto. Hakutoimisto on panostanut toiminnassaan hakijoiden neuvontaan osallistamalla erilaisiin hakijoille tarkoitettuihin messu- ja aluetilaisuuksiin.

Opintotukilautakunta kokoontui 7 kertaa vuonna 2009. Lautakunta antoi KELA:lle 294 lausuntoa ja käsitteli 190 opiskelijoiden KELA:lta saamaa edistymisneuvontakirjettä. Lisäksi opintotukilautakunta on tehnyt opintososiaaliin etuuksiin liittyvää tiedotusta, neuvontaa ja ohjausta opintotukisäädösten muuttuessa. Opintotukilautakunnan puheenjohtajana on toiminut opintoasiainpäällikkö Helena Majamäki ja sihteerinä opintosihteerinä Iris Mäki-Kojola.

8.2 Kirjasto- ja tietopalvelut sekä tietohallinto

HUMAKin kirjaston tehtävänä on toimia avoimena ja joustavana oppimisympäristönä, joka tukee ammattikorkeakoulun ydinprosessien toteuttamista. Tulosvuoden keväällä HUMAK rekrytoi kirjastoon kaksi uutta informaattikkoa. Pedagogisen informaattikon tehtäviin kuuluu tiedonhankinnan opetuksen kehittäminen koko HUMAKissa ja kirjastopalveluiden tuottaminen Nurmijärven kampukselle ja Kiljavan opistolle. Informaattikko-sovellussuunnittelija toimii kirjaston verkkopalveluiden vastuuhenkilönä kirjasto- ja tietopalveluprosessissa ja tuottaa kirjastopalvelut Turun kampukselle ja Paasikiviopistolle. Ko. informaattikot muodostavat kirjaston kehittämisryhmän yhdessä kirjastokoordinaattorin kanssa.

Vuodesta 2009 alkaen on kirjahankinnat tehty HUMAKin koordinoimana, joten ne eivät kuulu enää palvelusopimuksen piiriin. Tämä on tehostanut kirjahankintojen seurantaan. HUMAKin Tornion kampuksen kirjastopalvelut toteutettiin vuonna 2009 edelleen ostopalveluna Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun Tornion kirjastossa ja järjestö- ja nuorisotyön ylemmän tutkinnon kirjastopalvelut ostettiin Nuorisotiedon kirjastosta. Kulttuurituotannon ylemmän tutkinnon kirjastopalvelut toteutti Metropolia-ammattikorkeakoulu. Muiden kampusten kirjastopalvelut tuotettiin edelleen kampusalueilla toimivien opistojen kirjastoista erillisen sopimuksen mukaisesti. Voyager-kirjastojärjestelmän ylläpitopalvelun on Turun ammattikorkeakoulu tuottanut syyskaudesta 2009 alkaen. HUMAK osallistui edelleen ammattikorkeakoulujen yhteisiin kirjaston kehittämishankkeisiin, joista uusin on Theseus-opinnäytetietokannan kehittäminen.

Vuosi 2009 oli tietohallintopalveluiden ja tietoliikenneverkon edelleen kehittämisen vuosi. Verkon toimivuutta ja kattavuutta parannettiin ja käyttöön otettiin uusia toimipisteitä. Keskeisenä tietohallintopalveluiden kehittämisaikana oli videoneuvottelu- ja verkkokokousjärjestelmien suunnittelu ja osittainen käyttöönotto jo vuoden 2009 aikana. Myös HUMAK intranetin uudistaminen aloitettiin ja henkilökunnan ja opetustilojen ohjelmistoja ja laitekantaa uudistettiin laajasti.

9. Ammattikorkeakoulun opiskelijakunta HUMAKO ja alumnitoiminta

HUMAKin yhteistyösopimusta opiskelijakunta HUMAKOn kanssa jatkettiin vuonna 2009. Vuosiavustusta nostettiin vuodelle 2009 ja optioksi tuli lisäksi kuljetusmaksujen hoitaminen ns. Mökkifestareiden toteutuksessa. Tutor-toiminnan toteuttamista jatkettiin myös HUMAKin ja HUMAKOn välisen erillisen tutor-sopimuksessa mainituin periaattein: koulutetut tutorit toimivat vertais-tutoreina kampuksilla sekä HUMAKin omille opiskelijoille että kansainvälisille vaihto-opiskelijoille. Lisäksi tutorit hoitivat merkittävän osan opiskelijamarkkinoinnista HUMAKin toiminta-alueilla. Rehtori ja opiskelijakunnan edustajat jatkoivat myös säännöllisiä tapaamisiaan ja HUMAKOn edustajat toimivat HUMAKin yhteisissä työryhmissä. HUMAKO toimi aktiivisesti vuoden 2009 aikana esimerkiksi kampuskierroksia toteuttamalla. Tämä näkyi ilahduttavasti opiskelijakunnan jäsenmäärän kasvuna (nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijoista yli 70% HUMAKOn jäseniä).

HUMAKista valmistuneiden opiskelijoiden alumnijyhdistyksen toiminta kehittyi positiivisesti toimintavuoden aikana. Aktiivinen toiminta näkyi myös jäsenmäärän kasvuna. Yhdistyksessä suunniteltiin alueellisen toiminnan rakentamista ja alumnijyhdistyksen ensimmäinen aluejaosto kokoontuikin Torniossa alkuvuodesta 2010. Lisäksi suunniteltiin ura- ja rekrytointitapahtumaa, joka toteutui myös keväällä 2009. HUMAKin koulutussuunnittelijan tehtäviin kuuluu edelleen yhteyshenkilönä toimiminen ammattikorkeakoulun ja alumnijyhdistyksen välillä. Lisäksi rehtori ja johtoryhmä ovat tavanneet alumnijyhdistyksen edustajia muutaman kerran vuodessa.

10. Yhtiön hallinto ja talous

10.1 Yhtiön hallinto

Tilikauden aikana pidettiin kaksi yhtiökokousta. Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 15.4.2009. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 4.6.2009, johon asti yhtiön hallituksen jäseniä ja varajäseniä olivat seuraavat:

Ristikartano Lasse	Torniainen Markku
Heinola Timo	Karvonen Tatja
Huhtanen Heikki	Oravalahti-Pehkonen Lea
Jormanainen Pentti	
Jääskeläinen Erkki	Heikkilä Marja-Riitta
Keränen Jorma	Honkilahti Mervi
Kinnunen Kari	Kallio Jorma
Liljeström Markku	Lundén Ari-Pekka
Lonkila Eero	Rytty Hannu
Pulkamo Hannele	Sario Kyösti
Rajanto Markku	Pekkala Eero
Salvi Hannu	Koro Jukka
Virtanen Reijo	Belinskij Pentti

4.6.2009 yhtiökokouksessa hallituksen jäseniksi valittiin seuraavat:

Ristikartano Lasse
Heinola Timo
Huhtanen Heikki
Hämäläinen Sanna
Jääskeläinen Erkki
Keränen Jorma
Kinnunen Kari
Liljeström Markku
Rajanto Markku
Salvi Hannu

Hallituksen puheenjohtajana toimi Lasse Ristikartano ja varapuheenjohtajina Jorma Keränen ja Kari Kinnunen 4.6.2009 asti, jolloin yhtiökokous valitsi uudelleen puheenjohtajaksi Lasse Ristikartanon. Hallitus valitsi kokouksessaan 12.8.2009 varapuheenjohtajiksi Jorma Keräsen ja Kari Kinnusen.

Työvaliokunnan jäseninä ovat 12.8.2009 asti toimineet puheenjohtajien lisäksi Timo Heinola, Erkki Jääskeläinen sekä Hannu Salvi. Hallitus päätti kokouksessaan 12.8.2009, että työvaliokuntaa ei perusteta.

Tilikauden aikana on yhtiön toimitusjohtajana ollut Heikki Sarso ja ammattikorkeakoulun rehtorina Eeva-Liisa Antikainen.

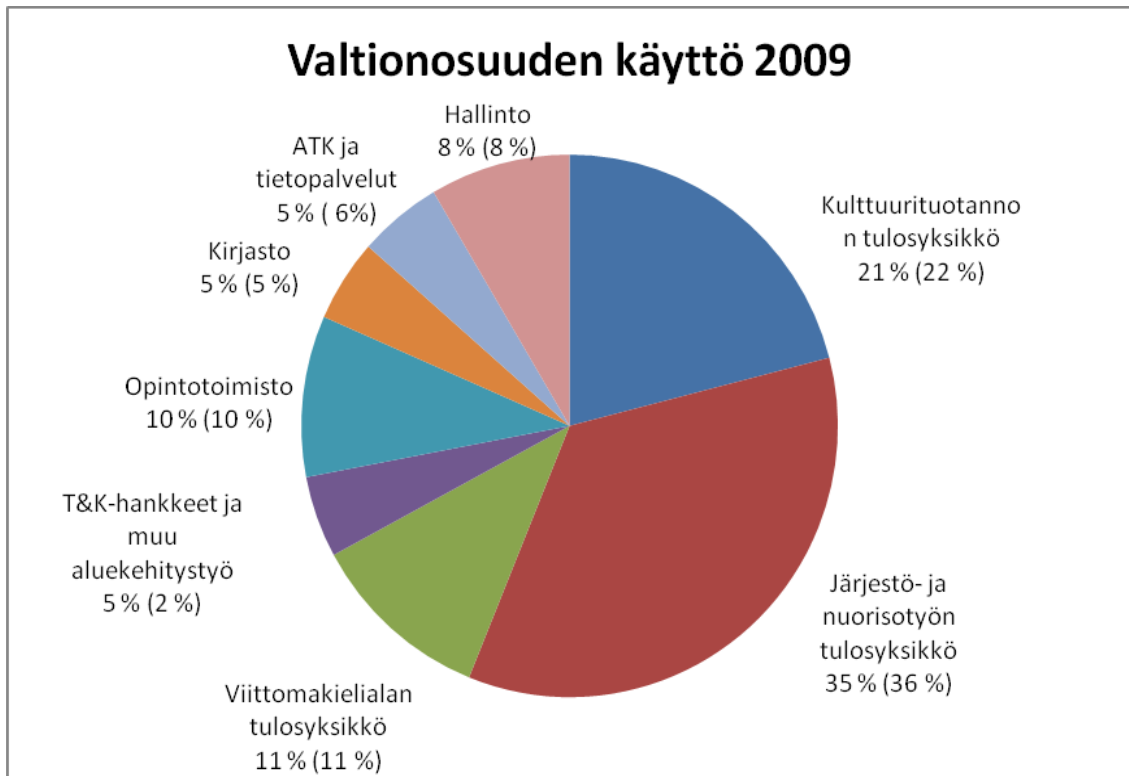
Yhtiön tilintarkastusyhteisönä on toiminut Ernst & Young Oy ja yhteisön nimeämänä vastuullisena tilintarkastajana Jarmo Lohi KHT, JHTT.

10.2 Talous

Järjestö- ja nuorisotyön tulosyksikön, viittomakielialan tulosyksikön sekä kulttuurituotannon tulosyksikön lisäksi laadittiin tilikaudelle tulosbudjetit opetuksen/tulosyksiköiden yhteiselle toiminnalle, opetusministeriön rahoittamalle T&K ja muulle aluekehitystyölle, erillisrahoitteiselle T&K ja maksupalvelulle, opintotoimistolle, kirjastolle, atk- ja tietopalveluille, sekä hallinnolle. Tulosvastuullisina toimivat toimitusjohtajan ja rehtorin lisäksi koulutusjohtajat, hallintojohtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja, opintoasiainpäällikkö sekä T&K toiminnan osalta T&K-päälliköt. Talousarvion seurantaraportit tuotettiin kuukausitasolla tulosvastuullisille.

Tuotot vuonna 2009 olivat 14,3 m€ (13 m€ v. 2008). Tuotot lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna 1,3 m€. Opetusministeriön yksikköhintaan sidotut tuotot olivat 89 % (91 %) kokonaistuotoista.

Kulut olivat yhteensä 14,1 m€ (12,8 m€). Kulut lisääntyivät 1,3 m€ edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstökulut olivat 8 m€ (7 m€) eli 57 % (55 %) kokonaiskuluista.

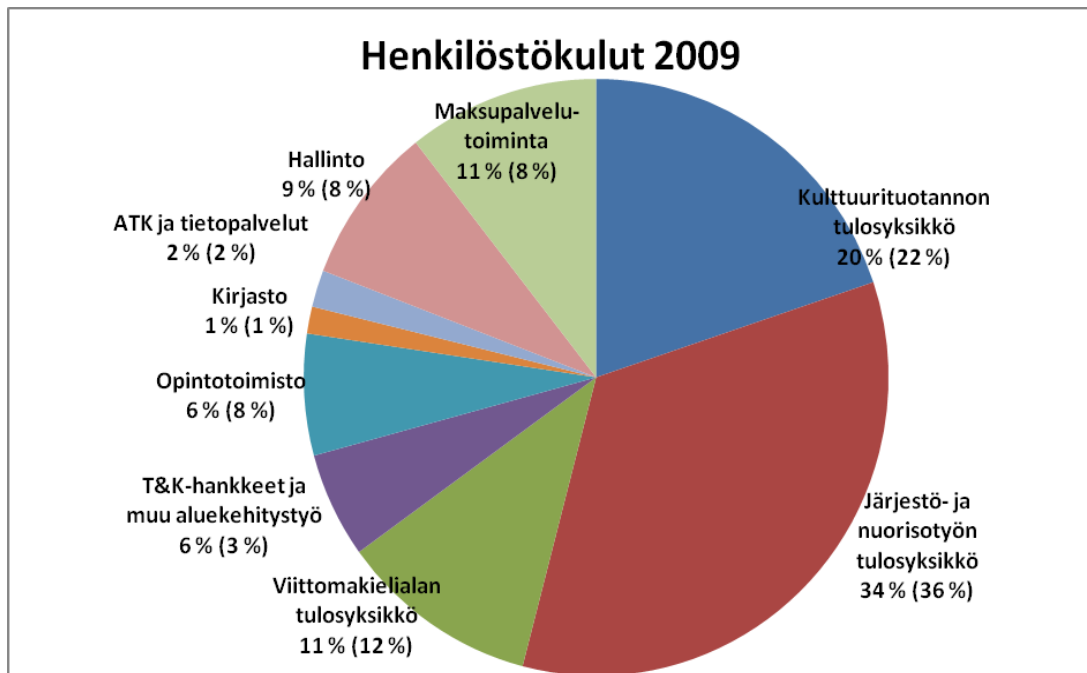

Kuvio. Valtionosuudella rahoitettavan toiminnan kulujen suhteellinen osuus kustannuspaikoittain. Suluissa ilmoitettu vertailulukuna vuoden 2008 toteuma.

Taseen loppusumma on 2,3 m€ (1,9 m€). Oma pääoma on 1,1 m€ (0,9 m€). Omavaraisuusaste on 47 % (44 %).

10.3 Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli ajalla 1.1.2009 – 31.12.2009 keskimäärin 155 (141 v. 2008 ja 133 v. 2007) kuukausipalkkaista henkilöä. Tämän lisäksi palkkaa maksettiin vuoden aikana lyhytaikaisissa työsuhteisissa oleville tuntiopettajille ja luennoitsijoille 161 hlöä/3752 tuntia (385 hlöä/4242 tuntia). Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2009 oli 112 (107) henkilöä ja määräaikaisten 45 (41) henkilöä.

Kuvio. Henkilöstökulujen suhteellinen osuus kustannuspaikoittain. Suluissa ilmoitettu vertailulukuna vuoden 2008 toteuma.

10.4 Tuloslaskelma 1.1.2009 – 31.12.2009

	1.1.2009 - 31.12.2009	1.1.2008 - 31.12.2008
VARSINAINEN TOIMINTA		
TUOTOT		
Varsinaisen toiminnan tuotot	288 976,80	368 911,40
Saadut avustukset	14 050 879,38	12 655 027,51
TUOTOT yhteensä	14 339 856,18	13 023 938,91
KULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 648 768,11	-5 843 077,14
Oikaisuerät	41 994,26	80 053,14
Eläkekulut	-1 072 915,31	-943 050,91
Henkilösivukulut	-332 553,60	-313 781,74
Henkilöstökulut yhteensä	-8 012 242,76	-7 019 856,65
<i>Poistot</i>	<i>-231 207,80</i>	<i>-234 996,36</i>
Muut kulut	-5 832 283,87	-5 584 449,82
Vars toim kulut yhteensä	-14 075 734,43	-12 839 302,83
VARS TOIM KULUJÄÄMÄ	264 121,75	184 636,08

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitus- ja rah.toim tuotot	3 533,94	26 796,79
Sijoitus- ja rah.toim kulut	-40 565,82	-19 369,09
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	-37 031,88	7 427,70
TILIKAUDEN TULOS	227 089,87	192 063,78
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	227 089,87	192 063,78

10.5 TASE 31.12.2009

	31.12.2009	31.12.2008
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Atk-ohjelmistot	32 553,29	62 668,52
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	515 630,41	331 638,16
Pysyvät vastaavat yhteensä	548 183,70	394 306,68
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset yht	6 222,26	1 334,26
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	37 539,86	96 338,49
Siirtosaamiset	411 243,00	159 741,42
Muut saamiset	11 405,85	15 327,81
Lyhytaikaiset saamiset yht	460 188,71	271 407,72
Rahoitusarvopaperit	0,00	474 888,00
Rahat ja pankkisaamiset	1 279 267,77	797 883,53
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 745 678,74	1 545 513,51
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 293 862,44	1 939 820,19
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	-71 143,49	-71 143,49
Investointirahasto	-200 431,19	-200 431,19
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-586 884,42	-394 820,64
Tilikauden yli-/alijäämä	-227 089,87	-192 063,78
Oma pääoma yhteensä	-1 085 548,97	-858 459,10
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	-360 083,86	-428 908,60

Ostovelat	-234 621,00	-119 924,53
Muut velat	-179 997,43	-180 596,77
Siirtovelat	-433 611,18	-351 931,19
Lyhytaikainen vieras pääoma	-1 208 313,47	-1 081 361,09
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-2 293 862,44	-1 939 820,19

10.6 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut toiminnoittain

	1.1.2009 - 31.12.2009	1.1.2008 - 31.12.2008
Järjestö- ja nuorisotyön tulosyksikkö		
1. Tuotot		
yksikköhinta	4 690 440,00	4 570 748,00
muut tuotot	25 417,06	23 051,14
2. Kulut		
a) Henkilöstökulut	-2 741 842,57	-2 555 531,33
b) Poistot	-67 287,70	-57 694,64
c) Muut kulut	-1 697 741,06	-1 721 852,89
3. Tuotto-/Kulujäämä	208 985,73	258 720,28
Viittomakielialan tulosyksikkö		
1. Tuotot		
yksikköhinta	1 411 722,00	1 236 278,43
muut tuotot	13 517,65	9 245,89
2. Kulut		
a) Henkilöstökulut	-881 225,69	-815 941,67
b) Poistot	-8 907,17	-18 688,83
c) Muut kulut	-518 511,81	-521 725,67
3. Tuotto-/Kulujäämä	16 594,98	-110 831,85
Kulttuurituotannon tulosyksikkö		
1. Tuotot		
yksikköhinta	2 714 621,30	2 623 464,27
muut tuotot	16 838,02	22 428,05
2. Kulut		
a) Henkilöstökulut	-1 588 982,09	-1 540 528,70
b) Poistot	-45 079,15	-40 726,71
c) Muut kulut	-1 052 431,68	-1 029 766,20
3. Tuotto-/Kulujäämä	44 966,39	34 870,71
T & K ja muu aluekehitystyö		
1. Tuotot		
yksikköhinta	325 349,44	16 517,28
muut tuotot	298 570,51	246 236,44
2. Kulut		
a) Henkilöstökulut	-458 893,13	-183 554,92
b) Poistot	-5 942,15	-5 556,35
c) Muut kulut	-159 084,67	-73 642,45
3. Tuotto-/Kulujäämä	0,00	0,00

Maksupalvelutoiminta (sis. T&K)

1. Tuotot		
yksikköhinta	0,00	0,00
muut tuotot	1 250 196,94	899 969,39
2. Kulut		
a) Henkilöstökulut	-847 792,01	-577 649,56
b) Poistot	-4 687,78	-10 870,80
c) Muut kulut	-404 142,50	-309 572,09
3. Tuotto-/Kulujäämä	-6 425,35	1 876,94

Opintotoimisto

1. Tuotot		
yksikköhinta	1 230 989,96	1 225 742,63
muut tuotot	656,00	328,00
2. Kulut		
a) Henkilöstökulut	-527 002,41	-537 328,28
b) Poistot	-8 244,21	-13 114,19
c) Muut kulut	-696 399,34	-675 628,16
3. Tuotto-/Kulujäämä	0,00	0,00

Kirjasto

1. Tuotot		
yksikköhinta	630 833,12	558 213,81
muut tuotot	0,00	0,00
2. Kulut		
a) Henkilöstökulut	-117 206,24	-101 189,08
b) Poistot	-734,48	-488,28
c) Muut kulut	-512 892,40	-456 536,45
3. Tuotto-/Kulujäämä	0,00	0,00

ATK ja tietopalvelut

1. Tuotot		
yksikköhinta	645 428,15	670 628,15
muut tuotot	0,00	0,00
2. Kulut		
a) Henkilöstökulut	-160 508,49	-142 816,86
b) Poistot	-72 871,12	-56 738,12
c) Muut kulut	-412 048,54	-471 073,17
3. Tuotto-/Kulujäämä	0,00	0,00

Hallinto

1. Tuotot		
yksikköhinta	1 085 276,03	921 037,43
muut tuotot	0,00	50,00
2. Kulut		
a) Henkilöstökulut	-688 790,13	-565 316,25
b) Poistot	-17 454,04	-31 118,44
c) Muut kulut	-379 031,86	-324 652,74
3. Tuotto-/Kulujäämä	0,00	0,00

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

1. Tuotot	3 533,94	26 796,79
2. Kulut	-40 565,82	-19 369,09
3. Tuotto-/Kulujäämä	-37 031,88	7 427,70

Kokonaistuotot	14 343 390,12	13 050 735,70
Kokonaiskulut	-14 116 300,25	-12 858 671,92
Tulos	227 089,87	192 063,78

10.7 RAHOITUSLASKELMA 1.1.2009 – 31.12.2009

	tilinpäätös 2009	tilinpäätös 2008
Toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan myyntituotot	288 976,80	368 911,40
Varsinaisen toiminnan avustukset	14 050 879,38	12 655 027,51
Varsinaisen toiminnan kulut	-14 075 734,43	-12 839 302,83
Kulujäämä	264 121,75	184 636,08
Edelliseen sisältyvät poistot	231 207,80	234 996,36
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	495 329,55	419 632,44
Käyttöpääoman muutos		
Varsinaisen toiminnan saamisten lisäys (-), vähennys (+)	-193 668,99	-38 189,50
Varsinaisen toiminnan velkojen lisäys (+), vähennys (-)	126 952,38	232 522,73
Varsinaisen toiminnan rahavirta	428 612,94	613 965,67
Varainhankinnan rahavirta	0,00	0,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan rahavirta		
tuotot	3 533,94	26 796,79
kulut	-40 565,82	-19 369,09
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan rahavirta	-37 031,88	7 427,70
Yleisavustukset		
Toiminnan rahavirta	391 581,06	621 393,37
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-385 084,82	-331 092,13
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset		
Investointien rahavirta	-385 084,82	-331 092,13
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman lisäys, omien osakkeiden osto		
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		
pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys		
Rahoituksen rahavirta	0,00	0,00
Rahavarojen muutos/ lisäys tai vähennys	6 496,24	290 301,24

Rahat ja pankkisaamiset tilikauden alussa	1 272 771,53	982 470,29
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden lopussa	<u>1 279 267,77</u>	<u>1 272 771,53</u>
Rahavarojen muutos	6 496,24	290 301,24